

Beantwoording schriftelijke technische vragen over de Jaarstukken 2022

26 juni 2023 versie 2

Inhoud

Sociaal domein	1
Fysiek domein	19
Veiligheidsdomein	24
Bestuur en bedrijfsvoering	28
Paragrafen	32
Financieel hoofdstuk	38

Sociaal domein

VVD

1. Pagina 11. Wat kan beter 1. Jongeren met problemen moeten sneller professionele hulp kunnen krijgen. Er zijn aanvullende middelen beschikbaar gesteld voor extra personeel bij het Jeugdexpertteam (JET) om de wachtlijsten in de Jeugdzorg te verkorten.
 - Uit hoeveel FTE bestaat het JET? Hoeveel FTE daarvan is vast, tijdelijk & Inhuur? Hoeveel medewerkers zijn er in 2023 vertrokken bij het JET en hoeveel bijgekomen?

Antwoord:

Momenteel bestaat het Jeugdexpertteam uit 35 fte jeugdconsulenten. Hiervan is 21 fte in dienst van de gemeente, waarvan een deel niet inzetbaar is in verband met ziekte; zwangerschap- en ouderschapsverlof. Dat betreft 8 fte. Daarnaast wordt 14 fte ingehuurd. Vanaf 1 juli zijn dat er nog 11 en vanaf oktober 2023 8 fte. In 2023 zijn er vier consulenten vertrokken, van wie er een medewerker weer is teruggekeerd.

2. Pagina 12. Flankerende maatregelen gericht op het bedrijfsleven
Hoeveel ondernemers zijn met deze maatregelen ondertussen bereikt en wat zijn de concrete resultaten?

Antwoord:

In de inflatiebrief III van 20 juni j.l. wordt u over de stand van zaken geïnformeerd. Zie [Inflatiebrief III](#).

3. Pagina 14. Domein sociaal
 - a. Wat is de stand van zaken inzake de voorbereiding van de verzelfstandiging van de Harmonie?
 - b. Wanneer kan de Raad hierin een voorstel verwachten?

Antwoord:

Naar verwachting in de tweede helft van 2023.

4. Pagina 16. Bevorderen economische kansen voor iedereen - Bijstand
 - a. Wat was de beginstand van mensen in de bijstand op 1 januari 2022?
 - b. Wat was de stand van mensen in de bijstand op 31 december 2022?
 - c. Hoeveel personen zitten er al langer dan 1 jaar in de bijstand?

Antwoord:

Beginstand mensen in de bijstand op 1 januari 2022 = 5.378.

Stand op 31 december 2022 = 5.189.

Aantal personen langer dan 1 jaar in de bijstand (stand per 31-12-2022) 4.492.

5. Pagina 16. Onderwijs, Economie en Arbeidsmarkt (OE&A): andere werkwijze

- Graag ontvangen het programma/uitvoeringsplan Onderwijs, Economie en Arbeidsmarkt (OE&A).

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 6, aanvullend: door de voortvarendheid waarmee de samenwerking over de domeinen heen is ontwikkeld en de concrete resultaten die in de afgelopen jaren geboekt zijn, is er voldoende fundament ontstaan om op deze manier door te gaan zonder dat een programma als omhulsel nodig is. De betrokken sectoren binnen de gemeente hebben hun samenwerking voldoende ontwikkeld en geborgd. Daarmee is een belangrijk doel van het programma bereikt. Daarom is ervoor gekozen om het programma Onderwijs, arbeidsmarkt en economie voort te zetten binnen de bestaande lijnorganisatie.

6. Pagina 17. Onderwijs, Economie en Arbeidsmarkt (OE&A): andere werkwijze

Inmiddels zijn veel doelstellingen bereikt. Er is voldoende fundament om door te gaan. Kern is het verbeteren van de match op de arbeidsmarkt, en ook om ons aanbod aan te laten sluiten bij ons onderwijs, onze economische strategie en onze regio. De huidige vorm van programmatisch sturen is door de tijd ingehaald. We gaan OE&A daarom op een andere manier vormgeven.

- a. Welke doelstellingen zijn er bereikt en welke doelstellingen zijn er niet bereikt en wat is hier de reden/onderbouwing van?
- b. Op welke manier gaat het programma OE&A vormgegeven worden?

Antwoord:

a) In de afgelopen jaren is hiermee veel bereikt. Een aantal voorbeelden daarvan zijn:

- We werken opnieuw toe naar de ontwikkeling van zogenaamde branchestraten (regionale oriëntatie- en opleidingstrajecten), bedoeld om een logische verbinding te maken tussen de behoefte op de arbeidsmarkt en opleidingen die gekozen worden. Vanuit deze branchestraten kunnen kandidaten voelen en zien wat het werken in een branche is om te bepalen of dit bij ze past;
- Er is meer onderlinge verbinding binnen de gemeentelijke organisatie, maar ook daarbuiten met externe partners;
- Data gedreven werken heeft een boost gekregen, met als praktisch voorbeeld een dashboard waarop vraag en aanbod op arbeidsmarkt en binnen het onderwijs zichtbaar wordt voor werkgevers en werkzoekenden;
- Binnen het in doorontwikkeling zijnde regionale samenwerkingsverband Fryslân werkt is een convenant gesloten waarin afspraken zijn gemaakt over onder andere de verbinding tussen het onderwijs en de regionale arbeidsmarkt;
- Er is een sterkere verbinding tot stand gebracht tussen lokale en regionale werkwijzen op het gebied van verbinding tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt;
- Er is stevig ingezet op het versterken van het academische klimaat in Leeuwarden, bijvoorbeeld door de organisatie van de LEIP-week, de avondopenstelling van Tresoar en Studium Generale mogelijk te maken;
- Er is geïnvesteerd in de uitbreiding van kenniscampussen en bijbehorende infrastructuur, waarvan de Media- en innovatiecampus een mooi voorbeeld is;
- Er worden nieuwe initiatieven onderzocht, zoals bijvoorbeeld de ontwikkeling van een zogenaamd TalentHouse en een internationale school voor primair en voortgezet onderwijs.

b. Zie het antwoord op vraag 5: we kiezen ervoor om het programma Onderwijs, arbeidsmarkt en economie voort te zetten binnen de bestaande lijnorganisatie.

7. Pagina 17. Vroegsignalering.

- Contact met 41%, hoe zit het met de rest?

Antwoord:

In 2022 hebben de wijk- en dorpenteams 1.504 signalen opgepakt. Hiervan waren 1.099 huishoudens nog niet voor ondersteuning bij Amaryllis in beeld. Met 41% (451 huishoudens) van deze 1.099 huishoudens is contact tot stand gekomen. Daarvan waren 405 huishoudens wel al bij Amaryllis in beeld. Met al deze huishoudens (dus 100 %) is door Amaryllis contact opgenomen en hulp geboden.

8. Pagina 18. Jongeren Perspectief Fonds

- Klopt het dat dit een Social Impact Bond is?

Antwoord:

Ja, dat klopt. Goed om te weten is dat deze SIB niet door de gemeente maar door JPF is aangegaan. De gemeente heeft er wel voordeel van. Het betreft een pilot voor in eerste instantie 25 jongeren. Stichting JPF heeft voor deelname aan deze pilot een gift van € 25.000 aan de gemeente Leeuwarden beschikbaar gesteld.

9. Pagina 18 Jongeren met schulden

- a. Wordt er ook geëvalueerd hoe het project verloopt?
- b. Wat gebeurt er met jongeren die deelnemen aan het project maar dit niet succesvol afronden?

Antwoord:

- a) Het verloopt van het project wordt geëvalueerd. De projectleider JPF bespreekt de voortgang en resultaten van het project regelmatig met het jongerenteam. Afgelopen jaar werd op basis van de opgedane ervaringen geconcludeerd dat er een stevigere inzet op trajectbegeleiding nodig is en dat deelname aan de effectmonitor van JPF helpend is om de aanpak en resultaten beter te monitoren. In 2023 is gestart met de inzet van deze effectmonitor.
- b. Bij de jongeren die in de pilot Jongeren en Schulden zijn uitgevallen is vaak sprake van multiproblematiek. Hierdoor waren ze niet in staat om bijv. hun opleiding af te ronden. Deze jongeren stromen vaak (terug) in de bijstand, tenzij er een andere inkomstenbron aanwezig is. De begeleiding van deze jongeren die in de bijstand instromen wordt overgenomen door het reguliere jongerenteam. Als er geen sprake is van bijstand zal zoveel als mogelijk een overdracht plaats vinden met het wijkteam, de school of andere benodigde/aanwezige instantie.

10. Pagina 18. Pilot schuldenvrijLWD

- Gedurende de pilot wordt narratief onderzoek ingezet à wanneer? Zijn deze momenten al bepaald?

Antwoord:

De looptijd van het narratief onderzoek is 14 maanden, vanaf mei 2023 tot en met juni 2024.

De onderzoeksopzet bestaat uit drie fases:

- A. Verhalen ophalen van deelnemers, ervaringskennis verzamelen en in beeld brengen.
- B. Brownpaper sessies: inzichten en ervaringen ophalen van de netwerkpartners - gemeente Leeuwarden, KBNL, Amaryllis en Humanitas Leeuwarden - waarmee hun perspectief in beeld wordt gebracht: praktijkkennis en beleidskennis
 - a. Na een half jaar.
 - b. Na een jaar.
- C. De bevindingen vanuit fasen A en B worden geduid en opgeleverd.

11. Pagina 21. Versterken sociale basis.

- Welke acties hebben er plaats gevonden en tot welke concrete resultaten heeft dit geleid?

Antwoord:

Amaryllis heeft nog meer de beweging naar collectief gemaakt en daarover een rapport uitgebracht. Ook heeft Amaryllis de buurtexpedities in twee gebieden georganiseerd om zo gezamenlijk in gesprek te zijn met de sociale basis. Gebiedswerkers van de gemeente Leeuwarden waren hierbij aanwezig, ook de projectleider sociale basis.

12. Pagina 23. Wet inburgering.

Voor de Module Arbeidsmarktparticipatie is nog geen invulling gevonden in 2022. Ook voor de participatie (800 uur per inburgeraar) binnen de Z-route was in 2022 nog geen dienstverlening.

- a. Betekent dit voor deze doelgroep dat er geen inzet op arbeidsparticipatie en de voorbereiding daarop heeft plaats gevonden?
- b. Welke consequenties heeft het anders gehad?

Antwoord:

Er is op dit moment nog geen compleet aanbod voor de MAP en ook nog niet voor de participatie binnen de Z-route. De consultants van Team Inburgering bekijken per inburgeraar welke mogelijkheden zij zien om te voldoen aan de participatie-uren binnen de Z-route. Zo wordt de taalaanbieder in contact gebracht met de werkgever wanneer er sprake/mogelijkheden zijn tot vrijwilligerswerk of betaalde arbeid en de werkgever open staat voor dualiteit op de werkvloer (het combineren van opdrachten vanuit het taalonderwijs op de werkvloer). M.b.t. de MAP wordt er ook op dezelfde wijze maatwerk toegepast; waar er sprake van betaald werk of vrijwilligerswerk is, brengt de consultant in kaart wat er nog nodig is om te voldoen aan de onderdelen binnen de MAP. De praktijken worden binnen de werksetting ingevuld en geregistreerd binnen ons systeem, en we zijn op dit moment bezig om middels (groeps)modules de andere onderdelen vanuit de MAP aan te kunnen bieden aan de inburgeraars. Middels maatwerk heeft Team Inburgering de eerste inburgeraars in samenspraak met hun werkgever de MAP al kunnen laten voltooien.

13. Pagina 23. Aanpak eenzaamheid: (culturele) projecten hebben geleid tot meer ontmoeting

- a. Heeft deze aanpak naast ontmoetingen ook concreet geleid tot een vermindering van eenzaamheid? En zo ja, met hoeveel en hoe is dit gemeten?
- b. Wat is de aanpak van het College ten aanzien van eenzaamheid bij jongeren?

Antwoord:

a) Het heeft bij de mensen die deel hebben genomen aan de projecten wel geleid tot vermindering van eenzaamheid, meer zelfvertrouwen en weer meedoen aan de maatschappij. NHL Stenden heeft een aantal van de projecten hierop onderzocht.

b) In het kader van het project Over de drempel doen studenten van de NHL Stenden (Atelier) onderzoek naar jongeren en eenzaamheid. Het afgelopen half jaar ging dit onder andere om het creëren van meer verbinding onder studenten die in Markt058 wonen; onderzoek Bloeizone en eenzaamheid onder jongeren in Wergea en onderzoek bij jonge sporters, die door een blessure thuis komen te zitten. Daarnaast is er in andere beleidsonderdelen aandacht voor jongeren en eenzaamheid; onder andere bij het jongerenwerk en Jimmy's van Amaryllis.

14. Pagina 26. De wachtlijsten JET stijgen weer.

- a. Wat is de actuele status van de wachtlijsten? Wat is de gemiddelde wachtduur?
- b. Staan er jongeren langer dan wettelijk toegestaan op de wachtlijst en hoe groot is deze groep?

Antwoord:

De wachtlijst is teruggebracht van 130 naar 40 jeugdigen en de wachttijd is verkort van 8 maanden naar 50 dagen. Dat betekent dat zorgvragen nog niet altijd binnen de wettelijke toegestane wachttijd kunnen worden afgehandeld. Dit geldt niet voor de veiligheid casuïstiek en de zaken waarin urgente inzet nodig is. Die zaken worden direct opgepakt.

15. Pagina 28. Vernieuwing maatschappelijke ondersteuning.

Een van de transformaties voor de basisondersteuning (aanbieder Amaryllis/Inclusio) was zo veel mogelijk beschikkingsvrij werken. Deze doelstelling is behaald. Uit evaluatieonderzoek van NHL Stenden blijkt dat inwoners tevreden zijn met hun deelname aan de collectieve activiteiten en dat het bijdraagt aan hun ontwikkeldoelen

- Wij ontvangen graag ook dit evaluatierapport om dit zelf te beoordelen.

Antwoord:

Dit rapport is te vinden op de site van Amaryllis: <https://www.amaryllisleeuwarden.nl/tweede-rapportage-groepsondersteuning-is-bemoedigend/>

16. Pagina 28. Buurt- en dorpskamers: maatwerk per gebied

Op basis van de eerste ervaringen wordt gekeken naar maatwerk per gebied bij de implementatie, samen met de sociale basis, van de buurt- en dorpskamers. Bewoners kunnen naast de buurt- en dorpskamers nog altijd telefonisch een afspraak maken met Amaryllis. Voor de meeste bewoners werkt dit beter dan het bezoeken van een dorps- of buurtkamer voor het vragen van hulp.

- a. Hoeveel inwoners maken gebruik van amaryllis voor hun zorgvraag/vraag voor hulp en hoeveel inwoners kloppen bij de dorps- of buurtkamer aan met een zorgvraag/vraag voor hulp?
- b. Wordt er een inventarisatie gemaakt welke buurt- en dorpskamers succesvol zijn?
- c. Wordt er geëvalueerd of aanpak van outreachend werken door de sociaal werkers en opbouwwerkers succesvol is?

Antwoord:

In totaal is in 2022 aan 3.363 bewoners ondersteuning geboden door de wijken- en dorpentteams en het team statushouders. Aan 1956 bewoners is een vorm van basisondersteuning (ambulante ondersteuning, lichte opvoedondersteuning, schuldhulpverlening, dagbesteding etc.) geboden. Deze ondersteuning wordt door Amaryllis zelf geboden (bron: Jaarverslag Amaryllis 2022).

Er is verder een evaluatie van de buurt- en dorpskamers door het bureau KAW uitgevoerd. De evaluatie wordt binnenkort in het college behandeld waarna u er ook de beschikking over krijgt. In de evaluatie is er aandacht voor de bijdrage die de buurt- en dorpskamers leveren aan ontmoeting en aan inwoners die komen voor een ondersteuningsvraag. Verder is er aandacht in de evaluatie voor de samenwerking en hoe de buurtkamer werkt samen met vrijwilligers, sociaal werker/opbouwwerkers en andere professionals. Dit zal ook een beeld geven van het *outreachend* werken van de sociaal werkers en opbouwwerkers. Er wordt niet specifiek een inventarisatie gedaan of een buurt- en dorpskamers succesvol is. Er wordt gekeken naar of buurt- en dorpskamers bijdragen aan ontmoeting en aan inwoners die komen voor een ondersteuningsvraag.

PvdA

17. Blz 15 Meer vroegsignalering

“Ook doen we er alles aan om inwoners bestaanszekerheid te bieden en we helpen voorkomen dat mensen vastlopen in armoede en schulden. We richten ons daarbij steeds vaker op het versterken van de sociale netwerken van mensen die tijdelijke of permanente ondersteuning nodig hebben. “
-In hoeverre worden ervaringsdeskundigen ook hierin betrokken?

Antwoord:

Ervaringsdeskundigen worden steeds meer betrokken bij allerlei thema's op het terrein van armoede en schuldhulpverlening. Per 1 oktober 2022 is het pilotteam vroegsignalering bij Amaryllis gestart. Dit team bestaat uit twee sociaal werkers en drie ervaringsdeskundigen.

De sociaal werkers en ervaringsdeskundigen gaan gezamenlijk op huisbezoek. De inzet van ervaringsdeskundigen helpt om daadwerkelijk contact met bewoners te leggen. Ook denken de ervaringsdeskundigen actief mee in het verbeteren van de aanpak.

Binnen de gemeente Leeuwarden zijn per januari 2023 drie ervaringsdeskundigen van Sterk uit armoede gedetacheerd. Zij zijn o.a. actief in het gezinslab in Leeuwarden-Oost en participeren in diverse projecten op het terrein van armoede en schuldhulpverlening.

18. Blz 16 Blz 17

‘De OE&A (onderwijs, economie en arbeidsmarkt) anders vormgeven’

-Zijn hier al voorbeelden van of een begin meegemaakt?

Antwoord:

Er is nog geen begin gemaakt met een andere vorm: de verschillende projecten/trajecten worden binnen de bestaande lijnorganisatie uitgevoerd.

19. Blz 22: Het versterken van het netwerk binnen de sociale basis ligt op koers

-Kunt u aangeven waar u dat van af leidt?

Antwoord:

Amaryllis heeft als opdracht vanuit de WMO om via opbouwwerk, vrijwilligerswerk, jongerenwerk en andere kanalen de sociale basis te versterken. Daarnaast hebben de gebiedswerkers van de gemeente Leeuwarden contacten met de wijk en dorpshuizen, wijkpanels en dorpsbelangen en sluiten zij aan waar nodig is. V-O-L heeft afgelopen jaar gewerkt aan het toekomstperspectief onder leiding van Sesamacademie. In het najaar zal het college het uitvoeringsplan sociale basis vaststellen.

20. Blz 23

Voor de Module Arbeidsmarktparticipatie is nog geen invulling gevonden in 2022. Ook voor de participatie (800 uur per inburgeraar) binnen de Z-route was in 2022 nog geen dienstverlening.

- a. Waarom is er nog geen dienstverlening op deze terreinen?
- b. Voor de ondertussengroep (mensen die onder de oude inburgeringswet vallen) hebben we in 2022 twee consultants in dienst genomen. Zo wordt deze groep goed begeleid.
Kunt u al iets zeggen over de resultaten?

Antwoord:

- a) Er is op dit moment nog geen compleet aanbod voor de MAP en ook nog niet voor de participatie binnen de Z-route. De consultants van Team Inburgering bekijken per inburgeraar welke mogelijkheden zij zien om te voldoen aan de participatie-uren binnen de Z-route. Zo wordt de taalaanbieder in contact gebracht met de werkgever wanneer er sprake/mogelijkheden zijn tot vrijwilligerswerk of betaalde arbeid en de werkgever open staat voor dualiteit op de werkvloer (het combineren van opdrachten vanuit het taalonderwijs op de werkvloer). M.b.t. de MAP wordt er ook op dezelfde wijze maatwerk toegepast; waar er sprake van betaald werk of vrijwilligerswerk is, brengt de consultant in kaart wat er nog nodig is om te voldoen aan de onderdelen binnen de MAP. De praktijken worden binnen de werksetting ingevuld en geregistreerd binnen ons systeem, en we zijn op dit moment bezig om middels (groeps)modules de andere onderdelen vanuit de MAP aan te kunnen bieden aan de inburgeraars. Middels maatwerk heeft Team Inburgering de eerste inburgeraars in samenspraak met hun werkgever de MAP al kunnen laten voltooien.
- b) Met betrekking tot de resultaten voor de ‘ondertussengroep’ kunnen we aangeven dat we iedere inburgeraar die tot deze doelgroep behoort in beeld hebben en inmiddels een contactpersoon/consulent vanuit Team Inburgering heeft die voor de adequate begeleiding binnen het inburgeringsproces zorgdraagt. Op dit moment worden de laatste inburgeraars die behoren tot deze doelgroep gesproken en wordt er samen met de inburgeraar en de consulent een nieuw Plan van Aanpak opgesteld waarin het inburgeringstraject wordt vormgegeven. We hebben de afgelopen periode specifiek voor deze ‘ondertussengroep’ nog een derde consulent aangenomen, waardoor naar verwachting iedere inburgeraar die tot deze doelgroep behoort, voor september een actueel Plan van aanpak heeft. De consultants voeren samen met de inburgeraars actief regie op de uitvoering van de plannen van aanpak en zetten trajecten in

vanuit de staande dienstverlening, ter bevordering van de inburgeringsactiviteiten en het taalniveau van de 'ondertussengroep'.

21. **Blz 25** Op gezondheidsbeleid GGD is een onderuitputting op het programma Foar Fryske Bern ook. -Hoe de verhouding tussen preventieve en curatieve Jeugdhulp is?
-Is het mogelijk in de jaarstukken de uitgaven voor preventief Jeugdgezondheidsbeleid in verhouding tot het totaal uitgaven Jeugdhulp weer te geven? Zou dat een ijkpunt kunnen zijn voor het toekomstig beleid (soort nulmeting)?
-Wat is de effectiviteit van de Verwijsindex Jeugdhulp in het SDF? Tevredenheid of gebruiksintensiteit mogelijk een indicator? -Het project Foar Fryske Bern zal in 2023 een inhaalslag krijgen. Hoe staat het met de uitvoering daarvan?

Antwoord:

Totale uitgaven jeugdhulp:	€ 57.487.393
Curatieve Jeugdhulp:	€ 50.526.778 (87,9%)
Preventieve jeugdhulp*:	€ 6.960.615 (12,1%).

*waarbij we onder preventieve jeugdhulp laten vallen:

- preventief jeugdhulp aanbod: € 262.553
 - o o.a. Humanitas en Stjoer voor ondersteuning van jeugdigen en hun gezin)
- lichte opvoedondersteuning geboden door Amaryllis: € 1.520.000
- Jeugdondersteuners Kindcentra: € 422.138
- Praktijk Ondersteuner Huisarts Jeugd: € 338.000
- Scholenteams (school als werkplaats en school als vindplaats): € 252.000
- Jeugdgezondheidszorg (inzet GGD):
 - o € 3.600.000 (basispakket voor: monitoren, vaccineren, screenen, preventie, signaleren en voorlichting)
 - o € 565.924 (aanvullend pakket).

Wij kunnen nu niet aangeven of dit een ijkpunt kan zijn voor toekomstig beleid.

De verwijsindex is een instrument om samenwerking tussen professionals te realiseren. Dit gebeurt doordat professionals in een vroegtijdig stadium van hulpverlening hun betrokkenheid bij een kind/jeugdige aangeven. De contactgegevens van professionals (gekoppeld aan een individu tussen 0 en 22 jaar) zijn op die manier inzichtelijk voor de professionals die betrokken zijn (geweest) bij dat ene kind of gezin. Hierdoor kan men elkaar direct bereiken om af te stemmen.

De effectiviteit van het instrument valt of staat met de gebruikers: als iedere professional er gebruik van maakt dan is het systeem dekkend, wordt dit niet gedaan dan vallen er gaten en werkt het instrument niet optimaal. In Fryslân is het gebruik tweeledig: een groep professionals benut de verwijsindex (dagelijks) en er zijn professionals die de verwijsindex niet gebruiken omdat zij het als een extra last ervaren en er zorgen zijn over de privacy. De gebruikers van de Verwijsindex Fryslân zijn tevreden over het systeem, de gebruiksvriendelijkheid en het 'doet wat het moet doen'.

Het project Foar Fryske Bern heeft ook in 2022 uitvoering gekregen. Zo is de monitor gemeentelijke toegang tot jeugdhulp voor alle gemeenten in Fryslân opnieuw uitgevoerd. Ook is voor de lijn onderwijs/zorg uitvoering gegeven aan het 'Fries Model'. Dit analysemodel voorziet in een inhoudelijke basis ter ondersteuning van de verbinding tussen onderwijs en gemeenten, rondom het gemeenschappelijk doel jeugd zich zo optimaal mogelijk te laten ontwikkelen binnen het onderwijs. Door personeelsverloop en langdurige ziekte is aan de overige lijnen van Foar Fryske Bern minder uitvoering gegeven. Vanaf 2023 zullen de activiteiten van Foar Fryske Bern worden ondergebracht binnen de op te stellen jaarplannen van de Fryske Regiovisie, aangezien deze visie geheel overeenkomt met de lijnen van Foar Fryske Bern.

22. Blz 27

In de haarvaten van de samenleving is er soms de kritiek dat de regelingen binnen het WMO niet altijd aan de juiste mensen worden toegekend. -Herkennen jullie dit en zo ja, wat zal hieraan worden gedaan?

Antwoord:

Dit wordt door ons niet herkend. Indien bewoners een hulp-ondersteuningsvraag hebben, geldt het uitgangspunt Doen wat nodig is. Hierbij geldt altijd dat eerst wordt gekeken of met een voorliggende voorziening of in het netwerk de hulpvraag kan worden afgedaan. Indien er een beroep moet worden gedaan op een Wmo-voorziening (ambulante ondersteuning, beschermd wonen, maatschappelijke opvang, dagbesteding, wonen- rollen en vervoer) wordt op basis van afwegingskaders in de verordening en de beleidsregels Wmo beoordeeld welke voorziening moet worden ingezet.

23. Blz 29

Buurt- en dorpskamers: maatwerk per gebied Op basis van de eerste ervaringen wordt gekeken naar maatwerk per gebied bij de implementatie, samen met de sociale basis, van de buurt- en dorpskamers. Bewoners kunnen naast de buurt- en dorpskamers nog altijd telefonisch een afspraak maken met Amaryllis. Voor de meeste bewoners werkt dit beter dan het bezoeken van een dorps- of buurtkamer voor het vragen van hulp. Via outreachend werken door de sociaal werkers en opbouwwerkers proberen we meer mensen en activiteiten in de dorps en buurtkamers te krijgen. -Kunt u ook iets zeggen over de mate van gebruik van de buurt en dorpskamers?

Antwoord:

Dit is per buurt- en dorpskamer verschillend. Uit de evaluatie van de buurt- en dorpskamers van KAW is dat ook duidelijk geworden. De evaluatie wordt binnenkort in het college behandeld waarna u er ook de beschikking over krijgt. De locaties hebben zowel een activiteiten aanbod als de toegang naar de Amaryllis of bijvoorbeeld een buurtservicepunt. Zowel het aanbod aan activiteiten als de toegang naar basisondersteuning zorgen voor de mate waarin inwoners naar de buurt- en dorpskamer komen. Echter kunnen inwoners de basisondersteuning ook via de telefoon of mail bereiken.

24. Blz 31

Tenslotte ontstaat er een voordeel van per saldo € 241.000 op de inzet van 'Praktijk ondersteuners voor huisartsen' (POH-ers). Sinds 2021 vergoedt de zorgverzekeraar een deel van de inzet van POH-ers. Omdat de continuïteit van deze afspraak op dit moment nog niet gegarandeerd is, bevat het budget ruimte voor het geval de huidige afspraak wordt beëindigd.

-Is de zorgverzekeraar verplicht deze kosten te vergoeden of is dit een specifieke afspraak voor Friesland/Leeuwarden?

Antwoord:

De zorgverzekering is niet verplicht deze kosten te vergoeden. Wel is in de Friese Samenwerkingsagenda 2022 - 2025 het volgende opgenomen: 'De afspraken over de gezamenlijke financiering vanuit de zorgverzekeraar en gemeente blijven in stand en worden periodiek geëvalueerd'. De Friese samenwerkingsagenda is in mei 2022 door alle Friese gemeenten en zorgverzekeraar De Friesland ondertekend. Met als doel om de onderlinge samenwerking te verbeteren en concrete ambities te realiseren om zorg en ondersteuning voor Friese inwoners goed te organiseren.

25. Blz 31

Op het onderdeel Beschermd Wonen is regionaal een voordeel van € 11,5 mln. Met name op de zorgkosten zijn voordelen. Uit het budget voor de zorgkosten kunnen gemiddeld genomen 750 cliënten bekostigd worden. In werkelijkheid zijn er gemiddeld 564 cliënten in zorg. Dat zijn 186 cliënten minder dan begroot. Dit levert een voordeel op van € 9,3 mln. Daarnaast zijn de gemiddelde kosten per cliënt ruim € 3.000 lager dan waar in de begroting vanuit is gegaan. Dit

resulteert in een voordeel van € 1,7 mln. Het aandeel van Leeuwarden in het totale regionale voordeel is € 2,2 mln.

-Welke verklaring is er voor het veel lagere aantal cliënten en wat betekent dit naar de toekomst?

Antwoord:

De daling van het aantal cliënten in Beschermd Wonen is het gevolg van de openstelling van de Wet Langdurige Zorg (Wlz) voor GGZ-cliënten. Hierdoor zijn de Beschermd Wonen cliënten die hun leven lang intensieve geestelijke gezondheidszorg nodig hebben en voldoen aan de Wlz toegangscriteria overgegaan naar de Wlz. Het is de verwachting dat het huidige aantal cliënten Beschermd Wonen min of meer stabiel blijft de komende jaren. Mogelijk dat er in de toekomst nog een deel van de financiën uit het budget voor Beschermd Wonen wordt overgeheveld naar de Wet Langdurige Zorg en/of dat de criteria voor de toegang tot de Wet Langdurige Zorg worden aangescherpt zodat er meer cliënten in Beschermd Wonen blijven.

26. Blz 31

Eind 2021 heeft het Rijk structureel extra middelen beschikbaar gesteld voor de versterking van het sociaal wijkteam. Op de bestedingen van deze middelen is een voordeel van € 360.000 behaald.

- a) Wat is de achtergrond hiervan?
- b) Heeft dit gewoon te maken met proceduretijd of zijn er onvoldoende geschikte kandidaten?

Antwoord:

Het Rijk heeft in de decembercirculaire 2021 met ingang van 2021 structureel € 357.000 voor de versterking sociaal wijkteam beschikbaar gesteld. Voor het budget van jaarschijf 2021 is dat simpelweg te laat om nog te kunnen worden ingezet in 2021 en is dat via de budgetoverheveling in 2022 beschikbaar gesteld.

In 2022 is naast het regulier budget van € 357.000 ook nog eens € 357.000 van de budgetoverheveling incidenteel beschikbaar. In totaal dus € 714.000. Daarvan is € 360.000 niet besteed. Feitelijk is dit het incidentele deel.

Daarnaast lopen we er in de praktijk tegenaan dat de voorbereiding tijd kost i.v.m. inkoopprocedures etc. en dat de partijen waarmee de gemeente samenwerkt niet altijd per direct extra capaciteit hebben om nieuwe activiteiten uit te voeren.

27. Blz 33

Het aantal achterstand leerlingen is niet bekend

-Wanneer verwacht u hier wel gegevens over te hebben?

Antwoord:

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft het onderwijsachterstandenbeleid voor het primair onderwijs herzien. In het nieuwe beleid, dat in 2019 van kracht is geworden, maakt zij gebruik van de onderwijsachterstandenindicator die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) eerder op verzoek van het ministerie heeft ontwikkeld. Dat kan door met de indicator de onderwijsscores per peuter (2,5 tot 4 jaar) en basisschoolleerling te berekenen en die met een bepaalde formule op te tellen tot achterstandsscores per gemeente. Deze scores drukken dan de verwachte onderwijsachterstand per gemeente uit, op basis waarvan OCW het onderwijsachterstandenbudget over gemeenten kan verdelen.

28. Blz 55

Binnen het project buitenkans hebben we de handen ineengeslagen met als doel een maximaal aantal bijstandsgerechtigden te laten meetellen en te laten meedoen, naar maximaal vermogen werken of participeren op een plek bij; de Buitendienst, Caparis, een bewonersorganisatie of bij een reguliere werkgever (de Buitenkans). De verkenningsfase is afgesloten en komend jaar start de eerste uitvoering.

-Kunnen de resultaten van de verkenningsfase ook met de raad gedeeld worden?

Antwoord:

Er is onderzocht welke werkzaamheden er beschikbaar komen bij de buitendienst en voor welke doelgroep dit geschikt is. Daarnaast is er gesproken met onze samenwerkingspartners over hoe we doorgaande lijnen kunnen creëren. De vorm van werkgeverschap, inzet van SROI en de benodigde scholingscomponenten zijn nog onder constructie. In Q3 krijgt de raad een update.

Groenlinks

29. P.16: “Belangrijke oorzaak is dat de instroom (beroep op bijstand) is afgenomen.”

Wat zijn de oorzaken van de afname van de instroom in de bijstand?

Antwoord:

De huidige krapte op de arbeidsmarkt zorgt voor meer werkgelegenheid en meer banen.

Verschillende doelgroepen hebben meer perspectief op betaald werk. Werkgevers zetten meer in op behoud van medewerkers.

30. P. 26: “In het najaar liep de wachtlijst wederom op vanwege ziekte, verloof en krapte op de arbeidsmarkt.”

In de informatiebijeenkomst over de stand van zaken bij het JET zijn door het college zorgen gedeeld over de wachtlijst. Het lastig vinden van personeel werd daarin als grootste knelpunt genoemd. We komen dat knelpunt en te lang wachten voor te veel kinderen en jeugd ook nu weer tegen. Onze vraag is of er zicht is op verbetering wat betreft het personeelsbestand.

Vanuit zorgen die door samenwerkingspartners van het JET is geuit, willen vragen of die samenwerking op orde is, of wat er nog moet gebeuren, zodat er voor kinderen en jongeren een stabiel en soepel traject is voor de nodige hulp.

De aanbesteding 2021 leverde problemen op. Er lopen nog rechtszaken, naar wij ons herinneren.

Vanuit die ervaring: is het te verwachten dat de nieuwe aanbesteding in 2023 op dezelfde problemen stuit? Zo ja, met welke inzet zou dat voorkomen kunnen worden?

Antwoord:

Zoals hierboven benoemd is het gelukt invulling te geven aan de tijdelijke vacatures middels inhuur. Hierdoor is de wachtlijst gedaald en was er meer ruimte en rust in het team. Hierdoor kunnen we investeren in het verder ontwikkelen van het team om te zorgen dat we continuïteit kunnen borgen en personeel kunnen boeien en binden.

Gedurende de afgelopen periode hebben we geïnvesteerd in de samenwerking met Amaryllis en met Veilig Thuis is deze versterkt. Er zijn periodieke overleggen en korte lijntjes om met elkaar te verbeteren. Ook weten we elkaar goed en snel te vinden, als het soms vastloopt. In het algemeen verloopt de samenwerking goed. We blijven investeren in de ketensamenwerking.

Het doel is de nieuwe inkoop van jeugd per 1-1-2024 te implementeren. Er lopen echter nu nog steeds rechtszaken. De uitspraken van de rechter verwacht SDF medio juli.

31. P. 38: “Van het project waarbij we versneld woningen wilde toevoegen is gebleken dat het thema “wonen” zich niet voor een versnelling liet lenen.”

Waarom niet/waar bleek dat uit? Wat is de huidige stand van zaken/planning?

Antwoord:

Er is een onderzoek uitgevoerd naar beoogde woonkwaliteit in de binnenstad en dit krijgt zijn beslag in regulier woonbeleid.

CDA

32. Het woord 'ouderen' komt niet hier niet voor. De staatjes geven aan dat de gemeente Leeuwarden ook een grote populatie ouderen heeft en toch komt dit niet voor. Een woord bijv als 'Knarrenhof' of 'Woningen voor ouderen'. Vind de gemeente dit niet nodig? Terwijl we het beleidskader 'Wonen op de Dorpen' (genoemd pag 8, slotregel 2^e alinea) hebben vastgesteld.

Antwoord:

Voor ons zijn ouderen en de door hen benodigde zorg een belangrijk onderwerp. Daarom zijn we nu bezig om het strategische beleid op het gebied van wonen en zorg vast te leggen in de woonzorgvisie. U heeft op 17 mei 2023 de startnotitie woonzorgvisie besproken. Daarnaast heeft de raad op 12 oktober 2022 een motie aangenomen over Knarrenhof en andere woonvormen voor senioren. U bent op 14 maart 2023 door het college geïnformeerd over de stand van zaken van de uitvoering van deze motie (informerende brief over de stand van zaken uitvoering moties).

33. Een groot zeer groot gemis is ook het niet aanwezig zijn van het woord Laaggeletterdheid. Daar waar we de afgelopen heel veel aandacht voor hebben gevraagd is nu verdwenen. We hebben een Verbinder Laaggeletterdheid maar we weten ook dat de functionaris die beleid schrijft niet meer is ingevuld. Vind de gemeente het niet meer nodig? Het stond altijd genoemd bij onder andere Armoedebestrijding (pag 17)

Antwoord:

Het woord laaggeletterdheid wordt door het veld eigenlijk nauwelijks meer gebruikt. Steeds vaker wordt gesproken van verminderde basisvaardigheden. Laaggeletterdheid omvat namelijk meer dan een verminderde vaardigheid op het gebied van lezen en schrijven. "Mensen die moeite hebben met basisvaardigheden zijn en voelen zich vaker minder gezond dan niet-laaggeletterden (Van der Heide & Rademakers, 2015). Onderzoek toont aan dat taalscholing bijdraagt aan een betere (ervaren) gezondheid, zowel lichamelijk als geestelijk" (De Greef et al., 2014; Martens & Daalder, 2019). De term laaggeletterdheid komt minder voor, maar de inzet of aandacht is niet verminderd. Ook niet in de gemeente Leeuwarden. In aanloop naar de evaluatie voor de tijdelijke functie van de verbinder laaggeletterdheid ontstond vacatureruimte vanwege een functieverhuizing van de beleidsmedewerker die o.a. laaggeletterdheid in portefeuille had. Onder andere vanwege de rol die onze gemeente heeft als regionaal trekker, zag de verbinder laaggeletterdheid een meerwaarde in het verbinden van beide functies. Daarom is besloten om beide functies te beleggen bij 1 persoon. Als gevolg is de beleidsfunctie wel ingevuld.

34. Blz. 18 inzet energiecoaches

Zijn de jeugdondersteuners geïnformeerd over de extra middelen van het rijk rondom energiearmoede?

De jeugdondersteuners hebben veel contact met kwetsbare gezinnen.

Antwoord:

De jeugdondersteuners hebben een signalerende taak, ook als het aankomt op geldzorgen en armoede. Ze weten bovendien dat energiearmoede bij veel mensen speelt. Als er vragen over financiën en geldzorgen gesignaleerd worden, verwijzen ze vaak door naar het wijkteam. Eventueel gaat de jeugdondersteuner met de ouders mee, als de drempel te hoog is. Ook helpen de jeugdondersteuners ouders met het vinden van de juiste informatie over regelingen, bijvoorbeeld via de website van de gemeente. En dus ook over de regelingen energie armoede. Toen recent in de krant stond dat nog veel gezinnen niet van de energievergoedingen gebruik hebben gemaakt, heeft een jeugdondersteuner via *social schools* ouders opgeroepen aan de bel te trekken als ze hier vragen over of er hulp bij nodig hadden.

35. Blz. 23 Kunstcade is een proeftuin taal voor leerlingen gestart op Piter Jelles.
Komt Comenius hier ook voor in aanmerking?

Antwoord:

Kunstcade werkt in het voortgezet onderwijs met proeftuinen waarbij scholen en instellingen aan een specifieke vraag werken. In het geval van Piter Jelles was dit een vraag over Taal. Iedere school kan een aanvraag doen voor een proeftuin, ook Comenius.

36. Blz. 32 Liever niet de term achterstandsleerlingen gebruiken. Eventueel leerlingen met weging.,
Is een andere term mogelijk? Wordt er over zulke termen actief nagedacht?

Antwoord:

Zoals eerder aangegeven is de term achterstand leerlingen een indicator vanuit het ministerie van OC&W waarop gemeente haar onderwijsachterstanden geld ontvangt. Lokaal gebruiken we de term: jongeren in kwetsbare positie.

37. Pagina 11: is er extra personeel in de jeugdzorg te krijgen?

Antwoord:

Het werven en inzetten van extra personeel in de jeugdzorg is een verantwoordelijkheid van de jeugdzorg aanbieders. Als gemeente stellen we een reëel tarief beschikbaar voor de zorg die zij leveren en het personeel dat ze daarvoor nodig hebben.

38. Pagina 15: programma sociale basis.
Beperken van ongelijkheden. Hoe wijkt dat af?

Antwoord:

Dit betreft afwijkingen op laaggeletterdheid en inburgering. Deze afwijkingen slaan op de voorgenomen budgetoverhevelingen (zie pag. 22 en 161 van de jaarstukken 2022).

39. Pagina 16: beschutte werkplekken
Taakstelling 72 beschutte werkplekken maar er is geen wachtlijst. Nu 56
Wat is er begroot?

Antwoord:

We begroten altijd op basis van het wettelijk aantal dat als taakstelling geldt. We verwachten de komende jaren wel boven de wettelijke taakstelling uit te komen.

40. Pagina 21: waar zit de financiële afwijking bij de versterking van de sociale basis?

Antwoord:

Het Rijk heeft in de decembercirculaire 2021 met ingang van 2021 structureel € 357.000 voor de versterking sociaal wijkteam beschikbaar gesteld. Voor het budget van jaarschijf 2021 is dat simpelweg te laat om nog te kunnen worden ingezet in 2021 en is dat via de budgetoverheveling in 2022 beschikbaar gesteld.

In 2022 is naast het regulier budget van € 357.000 ook nog eens € 357.000 van de budgetoverheveling incidenteel beschikbaar. In totaal dus € 714.000. Daarvan is € 360.000 niet besteed. Feitelijk is dit het incidentele deel.

Daarnaast lopen we er in de praktijk tegenaan dat de voorbereiding tijd kost i.v.m. inkoopprocedures etc. en dat de partijen waarmee de gemeente samenwerkt niet altijd per direct extra capaciteit hebben om nieuwe activiteiten uit te voeren.

41. Pagina 21: graag een voorbeeld wanneer de gemeente aanschuift zonder over te nemen.

Antwoord:

Wijkschouw in Westenkwartier (Valerius e.o) waarbij inwoners met ondersteuning van gebiedswerkers en opbouwwerkers op ludieke wijze aandacht vroegen voor energie armoede. Naar aanleiding van huis aan huis bezoeken door NHL studenten is dit thema opgehaald bij de inwoners.

42. Pagina 23: welke culturele projecten waren er in de dorpen tegen aanpak eenzaamheid?

Antwoord:

De afgelopen editie van de 'karavaan van de vriendschap' waren er geen projecten voor specifiek één van de dorpen. In de eerste editie ging de karavaan door de dorpen.

43. Pagina 30: beschermd wonen

186 minder cliënten dan begroot

Financieel voordeel.

Hoe kan het dat er minder mensen beschermd en beschut wonen?

Antwoord:

De daling van het aantal cliënten in Beschermd Wonen is het gevolg van de openstelling van de Wet Langdurige Zorg (Wlz) voor GGZ-cliënten. Hierdoor zijn de Beschermd Wonen cliënten die hun leven lang intensieve geestelijke gezondheidszorg nodig hebben en voldoen aan de Wlz toegangscriteria overgegaan naar de Wlz.

Gemeentebelangen

44. Blz 22: Kansen voor kinderen: draagt ondersteuning van de IKC's bij aan meer opvang voordat de leerplicht ingaat van kansarme kinderen? Of blijven die thuis achterstand oplopen totdat ze verplicht naar school komen?

Antwoord:

In Leeuwarden gaan, ten opzichte van landelijke cijfers, relatief veel kinderen met een Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)-indicatie naar een voorschools aanbod op een IKC. Om dit voor elkaar te krijgen werkt de gemeente samen met de IKC's, kinderopvang, consultatiebureaus en het basisonderwijs om kinderen die een risico hebben op een (taal)achterstand zo vroeg mogelijk naar maar het voorschoolse aanbod op de IKC's toe te leiden. Zo proberen we zoveel mogelijk te voorkomen dat kinderen met een (taal)achterstand instromen in het basisonderwijs.

De aanpak bestaat er kort samengevat uit dat het consultatiebureau (JGZ) op basis van risicofactoren en beschermende factoren kijkt of een kind een risico loopt op achterstanden. Ouders van kinderen die een VVE-indicatie krijgen, worden vanuit zowel de kinderopvang als het consultatiebureau aangespoord om van het VVE-aanbod gebruik te maken. Als gemeente zorgen we ook voor een financiële toegankelijkheid, bijvoorbeeld wanneer ouders geen recht hebben op kinderopvangtoeslag. Daarnaast krijgen ouders van kinderen met een VVE-indicatie het 3e + 4e dagdeel kinderopvang gratis.

45. Blz 22: Wet inburgering: Voor de Module Arbeidsmarktparticipatie (MAP) is nog geen invulling gevonden in 2022. Ook voor de participatie (800 uur per inburgeraar) binnen de Z-route was in 2022 nog geen dienstverlening. Mede hierdoor nemen we wat over is in 2022 mee naar 2023 om in te zetten voor de hogere taakstelling op te huisvesten inburgeraars die we in 2023 krijgen. Betekent dit concreet dat budget gaat verschuiven van kosten voor arbeidsmarktparticipatie naar huisvesting of blijft dit bestemd voor (arbeids)participatie?

Antwoord:

Er is op dit moment nog geen compleet aanbod voor de MAP en ook nog niet voor de participatie binnen de Z-route. De consultants van Team Inburgering bekijken per inburgeraar welke mogelijkheden zij zien om te voldoen aan de participatie-uren binnen de Z-route. Zo wordt de taalaanbieder in contact gebracht met de werkgever wanneer er sprake/mogelijkheden zijn tot vrijwilligerswerk of betaalde arbeid en de werkgever open staat voor dualiteit op de werkvloer (het combineren van opdrachten vanuit het taalonderwijs op de werkvloer). M.b.t. de MAP wordt er ook op dezelfde wijze maatwerk toegepast; waar er sprake van betaald werk of vrijwilligerswerk is, brengt de consultant in kaart wat er nog nodig is om te voldoen aan de onderdelen binnen de MAP. De praktijkmaken worden binnen de werksetting ingevuld en geregistreerd binnen ons systeem, en we

zijn op dit moment bezig om middels (groeps)modules de andere onderdelen vanuit de MAP aan te kunnen bieden aan de inburgeraars. Middels maatwerk heeft Team Inburgering de eerste inburgeraars in samenspraak met hun werkgever de MAP al kunnen laten voltooien.

46. Blz 23: Sporten en meedoen: er wordt veel geld en energie besteed aan mensen gezond laten bewegen. Wordt de effectiviteit van deze maatregelen alleen gemeten door onderzoek te laten doen naar wat mensen zelf aangeven met betrekking tot voldoen aan RIVM beweegrichtlijnen?

Antwoord:

Als we kijken naar de effecten van onze interventies op het beweeggedrag, dan houden we inderdaad de beweegrichtlijn als meetpunt. Sporten en bewegen zetten we vaak in, in combinatie met andere interventies. Daarom is lastig te meten, wanneer de ervaren gezondheid verbeterd is, of dit alleen komt door de inzet van sport en beweeginterventies. Daarom kijken we meer naar ervaren gezondheid in het algemeen. Hiervoor gebruiken we de data uit de gezondheidsmonitor van de GGD en de leefstijlmonitor van het RIVM.

Een keer in de vier jaar wordt door de GGD de gezondheidsmonitor afgenomen, hierdoor krijgen we zicht op de gezondheid van inwoners, sporten en bewegen volgens de beweegrichtlijn wordt hierin meegenomen. Daarnaast komen de cijfers in de leefstijlmonitor vanuit diverse onderzoeken welke door het RIVM worden uitgezet. Onderstaande tekst geeft weer waaruit de leefstijlmonitor is opgebouwd:

In de kern van de Leefstijlmonitor worden voor de meeste leefstijlthema's jaarlijks cijfers verzameld onder (bijna) alle leeftijden. Deze gegevens komen uit de Gezondheidsenquête van het CBS. Voor de leefstijlthema's roken, alcohol, drugs en seksuele gezondheid worden voor de jeugd (12-16 jaar) de gegevensverzamelingen van Peilstations-onderzoek (PEIL) en Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) van o.a. het Trimbos-instituut gebruikt voor de kerncijfers. Deze bronnen leveren tweejaarlijks cijfers op. Het uitvoeren van (twee)jaarlijkse metingen is van belang voor onderwerpen waarbij we zo snel mogelijk trends willen waarnemen, wat vooral belangrijk is als er een relatie is met (veranderend) beleid (Bronnen zorggegevens, geraadpleegd op 23-06-2023 via <https://bronnen.zorggegevens.nl/Bron?naam=Leefstijlmonitor>).

47. Blz 25: Sociale basis: onderuitputting budgetten voor Corona ondersteuning. In hoeverre heeft hierbij al definitieve afrekening plaatsgevonden en moet ook nog een deel worden terugbetaald of juist worden nabetaald?

Antwoord:

Vrijwel alle subsidies zijn vastgesteld en afgerekend. Slechts een enkele dient nog te worden afgehandeld. Gezien de (financiële) impact van corona is de kans erg klein dat er moet worden terugbetaald. Van een nabetaling kan geen sprake zijn. Het verleende subsidiebedrag is namelijk normgevend.

48. Blz 30: Met de invoering van de lumpsumfinanciering per 2021 voor Zorg in Natura worden de mutaties van de Persoonsgebonden Budgetten (PGB) verrekend met de contractpartners om de verschuiving tussen Zorg in Natura en PGB op te kunnen vangen. De verrekening over 2021 kon niet meer in de rekening 2021 worden verwerkt en leidt daarom tot een incidenteel voordeel van € 400.000. Is de verrekening over 2022 wel in het resultaat verwerkt en hoeveel bedroeg deze verrekening?

Antwoord:

Het is verrekend en het gaat om een bedrag van € 200.000.

49. Blz. 16: In plaats van een toename is het gelukt om het bestand te laten dalen en meer mensen te laten participeren op de arbeidsmarkt. Het bestand is gedaald met 160 bijstandsgerechtigden. Belangrijke oorzaak is dat de instroom (beroep op bijstand) is afgenomen. Hoe kan een daling van de instroom het totale volume verminderen? Als de nieuwe

instroom nul is, blijft het totaal toch gelijk? Tenzij er uitstroom is. Graag nadere duiding van de daling van 160.

Antwoord:

Het volume kan alleen afnemen als de uitstroom hoger is dan de instroom. Op het totale bestand zien we een afname van de instroom en het volume van uitstroom (beïnvloedbaar en niet-beïnvloedbaar) is hoger dan de instroom. Daardoor daalt totale volume.

50. Blz. 16: De wettelijke aantallen beschutte werkplekken zijn niet gerealiseerd, maar iedereen die in aanmerking komt voor beschut werken is geholpen. Is de wettelijke taakstelling hoger dan het aantal mensen in de gemeente die ervoor in aanmerking komen?

Antwoord:

Dat lijkt op dit moment wel zo te zijn. We gaan actiever in het bestand van bijstandsontvangers op zoek naar de mensen die in aanmerking komen voor een beschutte werkplek. De komende jaren investeren we hier specifiek in, om deze inwoners vervolgens te kunnen plaatsen op een passende werkplek (bijv. bij Caparis).

51. Blz. 16: Het inzetten van het instrument loonkostensubsidie heeft tot meer plaatsingen geleid van mensen met een arbeidsbeperking. Is dit een hefboomeffect: hoe meer inzet van loonkostensubsidie, hoe meer plaatsingen?

Antwoord:

Nee, dat is niet de bedoeling van de inzet van het instrument Loonkostensubsidie. Uitgangspunt is het onafhankelijk gemeten arbeidsvermogen van de inwoner, daar wordt t.b.v. de werkgever de loonkostensubsidie aan gekoppeld. Wél zetten we meer in op het instrument loonkostensubsidie om iedereen zo maximaal mogelijk te laten participeren op de arbeidsmarkt.

52. Blz. 16: In 2022 is het bijstandsbestand beter in beeld gekomen. Dit is iets wat we al meerdere jaren lezen/horen. Wanneer is het hele bestand goed in beeld?

Antwoord:

Iedereen in beeld hebben en goed in beeld houden blijft een uitdaging. Ons bijstand bestand is dynamisch. Jaarlijks zijn er veel mutaties door uitstroom en nieuwe instroom. Wij kunnen niet iedereen tegelijk de begeleiding bieden die nodig is. Door de krapte op de arbeidsmarkt zijn de mensen die goed bemiddelbaar zijn, uitgestroomd uit de bijstand. Dit betekent een verschuiving van een doelgroep die direct beschikbaar is voor werk, naar mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Deze doelgroep heeft intensievere en langere begeleiding/coaching en/of nazorg én maatwerk nodig. De groep bijstandsgerechtigden is te groot om iedereen op het juiste moment en tijdig een re-integratietraject aan te bieden. Hiervoor is het reguliere budget niet toereikend en daardoor moeten keuzes in de dienstverlening gemaakt worden. Wat we als gemeentelijke organisatie zelf kunnen uitvoeren doen we zelf. Specialistische kennis op het gebied van bijvoorbeeld psychosociale en/of psychische belemmeringen of een stoornis in het autistisch spectrum kopen we extern in.

53. Blz. 18: Begeleiding jongeren met schulden. In de periode 2019 tot en met 2022 zijn in totaal 25 jongeren in het project Jongeren & Schulden ingestroomd. Om het bereik, de aanpak en de begeleiding voor de jongeren te verbeteren, zijn per 1 januari 2023 twee trajectbegeleiders (2 * 0,5 fte) bij het jongerenteam aangesteld en wordt in 2023 aangesloten bij het Jongeren Perspectief Fonds. Hoe groot is de totale groep Jongeren & Schulden? Hoeveel inzet is er nodig om alle jongeren te helpen?

Antwoord:

Op basis van landelijke cijfers van het Nibud weten we dat 1 op de 5 jongeren van 18 tot 26 jaar betalingsproblemen heeft (Nibud 2022). Voor Leeuwarden zijn er geen cijfers beschikbaar. In het project Jongeren en schulden zijn er 25 jongeren gestart.

In 2023 is de nieuwe aanpak van JPF gestart. Hier kunnen in eerste instantie ook 25 jongeren aan deelnemen. Deze aanpak is specifiek gericht op jongeren met schulden die een intensief begeleidingstraject nodig hebben om weer aan toekomstperspectief (bv. het behalen van een startkwalificatie) te kunnen werken.

Verder worden jongeren met betalingsproblemen ook op andere manieren ondersteund.

- Jongeren met een hulpvraag op het gebied van financiën kunnen terecht bij de reguliere vindplekken van ondersteuning: buurt- en dorpskamers, PING loket in het gemeentehuis en bij de vrijwillige schuldhulpverleningsorganisaties.
- Daarnaast is er recentelijk het inlooppunt '*fix your finances*' bij NHL Stenden gestart en zijn er op het Friesland College en de Friese Poort (Firda) spreekuren van het budgetloket. Er zijn afgelopen jaar 101 jongeren op Friese Poort en op Friesland College 59 jongeren met financiële vragen ondersteund.
- In het kader van de vroegsignalering heeft Amaryllis in 2022 zo'n 530 jongeren benaderd en met zo'n 50 % van deze groep contact gelegd.
- Verder hadden in 2022 90 jongeren een regulier schuldhulpverleningstraject bij KBNL.
- Ook zijn er veel jongeren in beeld bij het jongerenteam van de gemeente en het jongerenwerk van Amaryllis.
- In het preventieplan wordt nader uitgewerkt hoe de gemeente meer jongeren met financiële vragen en problemen wil bereiken en schulden wil voorkomen.

54. Blz. 23: Door de deelname aan City of Literature is aandacht besteed aan meertaligheid. Heeft het Liwwadders hierin ook een plek gekregen?

Antwoord:

Ja, *City of Literature* heeft aandacht voor alle talen in haar programma, ook het Liwwadders. Een concreet voorbeeld daarvan zijn de literatuurbankjes die zijn geplaatst als onderdeel van Spreekende Stenen. Daarbij zijn ook Liwwadder teksten gebruikt. Ook op de volgende Literatuurbank komt weer een Liwwadder tekst.

55. Blz. 25: Op de beschikbare middelen voor het corona noodpakket van € 1,38 mln is niet volledig een beroep gedaan waardoor € 0,5 mln is overgebleven. Deze middelen zijn onderdeel van het rekeningresultaat. Zijn deze restant middelen vrijgevallen?

Antwoord:

Ja, deze middelen zijn vrijgevallen en zijn daarom onderdeel van rekeningresultaat.

56. Blz. 25: BLP115 Sociale integratie achterstandsgroepen (voordeel € 443.000) Voordeel Leeuwarden in afrekening MO/VO 2022 vanuit SDF € 91.000 en afrekening coronabudget via SDF van € 231.000. Voordeel op "geweld hoort nergens thuis" via SDF € 126.000. Graag nadere duiding/meer uitleg

Antwoord:

SDF voert o.a. de regionale activiteiten uit op het gebied van de maatschappelijk - en vrouwenopvang. Het Rijk stelt hiervoor budgetten beschikbaar, ook voor mogelijke coronakosten binnen de opvang. Conform afspraak worden de voordelen op deze budgetten onder alle gemeente in Fryslân verdeeld. Het aandeel van Leeuwarden in deze voordelen is € 443.000.

57. Blz. 25: Ook is bij buurt-, wijk en dorpswerk een voordeel ontstaan op het in het Coalitieakkoord beschikbaar gestelde budget voor compensatie van de OZB van € 73.000. Is dit geld blijven liggen/niet aangevraagd of was het budget te hoog vastgesteld?

Antwoord:

Niet iedereen heeft een aanvraag gedaan en omdat het om een nieuwe regeling gaat willen wij het budget nu nog niet aanpassen. Er wordt gewerkt aan een nieuwe werkwijze voor 2023, 2024 en 2025.

58. Blz. 26: Wachttijsten JET: De gemeenteraad heeft incidentele middelen beschikbaar gesteld voor de inzet van extra personeel. Deze middelen hebben ervoor (mede) voor gezorgd dat de wachttijsten voor de zomer waren teruggelopen. Wat moet er gebeuren of wat is er nodig om ook de wachttijsten van het najaar weg te werken?

Antwoord:

2022:

Het is nodig om naast de maatregelen, op de korte termijn, het Jeugdexpertteam door te ontwikkelen. Dit is inmiddels in gang gezet.

2023:

De komende periode staat in het teken van de doorontwikkeling van het Jeugdexpertteam op middellange en lange termijn. Uiteraard gebeurt dit vanuit de lokale jeugdagenda en het Berenschot rapport dat in uw bezit is.

59. Blz. 27: de ambities m.b.t. vernieuwing jeugdhulp zijn niet gehaald. Als oorzaak wordt het woonplaatsbeginsel en corona genoemd. Zijn er nog meer oorzaken?

Antwoord:

Er is geen onderzoek gedaan naar de oorzaken. Wel zien we als mogelijke oorzaak het gewijzigde woonplaatsbeginsel en corona.

60. Blz. 28: Buurt en dorpskamers: Bewoners kunnen naast de buurt- en dorpskamers nog altijd telefonisch een afspraak maken met Amaryllis. Voor de meeste bewoners werkt dit beter dan het bezoeken van een dorps- of buurtkamer voor het vragen van hulp. Heeft voor de meeste bewoners een buurtkamer dus geen toegevoegde waarde? Zo ja, wat betekent dit voor het gehele concept?

Antwoord:

Inwoners kunnen naast de hulpvraag ook terecht voor het bijwonen van activiteiten of het doen van vrijwilligerswerk dat ook onderdeel is van het concept. Daarnaast weten inwoners de locatie wel te vinden. Alleen is het persoonsafhankelijk wat men het prettigst vindt: of dit door middel van hulp vanuit de buurt- of dorpskamer komt of door het maken van een telefonische afspraak. Er is verder een evaluatie van de buurt- en dorpskamers door het bureau KAW uitgevoerd. De evaluatie wordt binnenkort in het college behandeld waarna u er ook de beschikking over krijgt.

61. Blz. 28: Windkracht058 is in het kader van transformatie gaan werken vanuit een herstelgerichte benadering. Wat zijn de resultaten?

Antwoord:

Windkracht058 sluit aan bij eigen kracht op elk moment van het proces van een cliënt. Door het werken met de herstelgerichte benadering worden naasten, vrijwilligers en ervaringsdeskundigen (sociale basis) betrokken bij de ondersteuning. Door de herstelgerichte werkwijze zijn de afgesproken Kpi's (kern prestatie indicatoren) in 2022 behaald. Zo zijn bij 84% van de onderzochte cliënten, vrijwilligers of sociale basis betrokken bij de ondersteuning. Daarnaast is 27% van de uitgestroomde cliënten uitgestroomd naar sociale basis, basisondersteuning, re-integratie en/of vrijwilligerswerk.

62. Blz. 29: Woonplaatsbeginsel. Als gevolg van het gewijzigde woonplaatsbeginsel is er een tekort van € 1,4 mln ontstaan doordat we onvoldoende gecompenseerd zijn door het Rijk. De wijze van herverdeling van budgetten sluit echter niet aan bij het werkelijke uitgaven patroon. Waarom niet? Wat wordt er ondernomen om tot een gunstiger verdeling te komen? Lobby?

Antwoord:

Het blijkt dat meerdere gemeenten zowel positief als negatief afwijken van de inschatting van het CBS (op basis van het verdeelmodel). Leeuwarden is één van de gemeenten die negatief afwijken. Het aantal dossiers, soort zorg en kostprijs van de zorg wijkt voor Leeuwarden af van de gegevens

waar in het verdeelmodel mee gerekend is. Dit vraagt om nader onderzoek zodat dit punt bij de evaluatie van het verdeelmodel meegenomen kan worden.

63. Blz. 30: 'Praktijk ondersteuners voor huisartsen' (POH-ers). Sinds 2021 vergoedt de zorgverzekeraar een deel van de inzet van POH-ers. Omdat de continuïteit van deze afspraak op dit moment nog niet gegarandeerd is, bevat het budget ruimte voor het geval de huidige afspraak wordt beëindigd. Gezien de goede resultaten, gaan we hier sowieso mee door?

Antwoord:

Ja, we gaan door met de inzet van POH GGZ Jeugd ook als de zorgverzekeraar zou besluiten om de financiering te beëindigen.

64. Blz. 30: Eind 2021 heeft het Rijk structureel extra middelen beschikbaar gesteld voor de versterking van het sociaal wijkteam. Op de bestedingen van deze middelen is een voordeel van € 360.000 behaald. Daarnaast is er door vertraging van de plannen en gebrek aan capaciteit bij de zorgverleners een voordeel van € 290.000 op het knelpunten- en innovatiebudget. Zijn deze budgetten vrijgevallen?

Antwoord:

Ja. De voordelen zijn vrijgevallen in het resultaat.

65. Tabel blz. 32: in vergelijking met vergelijkbare gemeenten heeft Leeuwarden meer banen. Toch is de arbeidsparticipatie lager en neemt het aantal bijstandsgerechtigden toe en is hoger dan vergelijkbare gemeenten. Hoe kan dat?

Antwoord:

Uit onderzoek blijkt dat Leeuwarden een zeer ingewikkelde opgave heeft op gebied van bijstand. De kans op bijstand is in Leeuwarden 9,7%, terwijl die landelijk 5,7% is.

Ten aanzien van de banen:

Heel veel banen in Leeuwarden worden ingenomen door inwoners uit andere gemeenten. Er is dus niet direct een relatie te leggen tussen aantal banen in de gemeente en de bijstandspopulatie van de gemeente zelf.

Dat arbeidsparticipatie laag is en dat het bijstandsgerechtigden toeneemt is relatief. In 2022 is het aantal bijstandsgerechtigden overigens gedaald van 5.378 naar 5.189. Wel zien we in 2023 een lichte toename van het aantal bijstandsgerechtigden. Dit is een landelijke ontwikkeling en wordt ook weergegeven in de cijfers van het centraal planbureau en de prognoses in het gemeentefonds.

Fysiek domein

VVD

66. Pagina 42. Bouwproductie

In 2022 zijn er 922 woningen toegevoegd.

- a. Hoeveel woningen, exclusief studentenwoningen, betreft dit?
- b. Wat zijn deze aantallen in de jaren hiervoor?

Antwoord:

a) De voorlopige bruto woningbouwproductie van 922 is gecorrigeerd naar 833 waarvan 98 studentenwoningen (725 excl. studentenh.)

b) In 2017 was dit 819, in 2018 was dit 814, in 2019 was dit 765, in 2020 was dit 713 en in 2022 was dit 995 (bruto productie excl. studentenh.)

67. Pagina 48. Snelheid remmende maatregelen in de dorpen: uitvoering in 2023

- Zijn de werkzaamheden in de dorpen Feinsum, Hijum en Britsum reeds ingepland voor 2023?

Antwoord:

Uitvoering maatregelen Britsum en Hijum staan ingepland voor Q1 2024. Maatregelen in Feinsum worden gecombineerd met asfaltonderhoud (werk met werk maken) en zullen uiterlijk in Q1 2024 worden uitgevoerd.

68. Pagina 50. Reserve parkeren

- De reserve parkeren is nihil. Wat voor effect heeft dit op toekomstige parkeertarieven in de gemeente? Zullen deze sneller stijgen?

Antwoord:

Dit heeft geen effect op de parkeertarieven. Deze worden in beginsel één keer in de drie jaar verhoogd.

69. Pagina 56. Riolering

Graag een toelichting van het nadeel van 70k op riolering

Antwoord:

De toelichting staat vermeld op blz 56 uitgesplitst in lasten en baten. Per saldo een nadeel van 70k.

PvdA

70. Blz 34 Programma beheer leefomgeving 5.1;

‘betrekken dorpen en wijken bij vergroenen, onderhoud en andere activiteiten.’

- a. Zijn hier sprekende voorbeelden van en hoe gaat de samenwerking?
- b. Wat zijn voorbeelden van andere activiteiten?

Antwoord:

a) Zie Programma Beheer en leefomgeving pag. 54

b) Het schoonhouden van de grachten in Leeuwarden van drijfvuil, bestrijding onkruid op verharding, ondersteuning bij evenementen en diverse timmerwerkzaamheden (denk aan vervangen van steigerdelen, opknappen houtenbankje).

71. Blz 42 ‘In 2022 zijn de voorbereidingen getroffen om de eerste nieuwe gemeentelijke monumenten te kunnen gaan aanwijzen in het project tot uitbreiding van de gemeentelijke monumentenlijst op het vroegere grondgebied Boarnsterhim-Noord, Leeuwarderadeel en Littenseradiel’

- a. Welke concrete voorbereidingen zijn dit en is er een tijdspad gemaakt?

b. Met welke organisaties werken we hier samen?

Antwoord:

a) Voor de drie gebiedsdelen zijn in 2021 groslijsten (ruwe inventarisaties) gereedgekomen. In 2022 zijn op het zuidelijke grondgebied van Leeuwarden (voorheen Boarnsterhim) voorlichtingsbijeenkomsten (3) met de dorpen georganiseerd en zijn organisaties gevraagd suggesties te doen wat volgens hen beschermenswaardig erfgoed is. Ook is een oproep in Huis-aan-Huis (Grote Klok) geplaatst. Daarna is de definitieve onderzoeklijst vastgesteld en zijn opdrachten gegeven tot deelonderzoeken naar bijzondere categorieën: sporen van historische elektriciteitsvoorziening en sporen van de zuivelindustrie (en in 2023 recreatiewoningen). Eind 2022 zijn de eerste onderzoeksresultaten gepresenteerd en beoordeeld, en is de eerste opdracht uitgezet voor GM-Aanwijsdocumenten (elektriciteit).

b) De inventarisaties voor de ruwe groslijsten per gebiedsdeel (3) zijn ambtelijk gedaan. Dorpsbelangen, dorpshistorici en monumentenstichtingen worden betrokken bij het samenstellen van de definitieve onderzoeklijst voor een gebiedsdeel. Het vaststellen van die definitieve onderzoeklijst gebeurt door een eigen Begeleidingscommissie. Dezelfde commissie beoordeelt ook elk afzonderlijk onderzoek naar de 250-275 onroerende zaken en besluit of een onroerende zaak wel of niet wordt voorgedragen voor bescherming. Tijdens de formeel-juridische procedure tot aanwijzing van een potentieel gemeentelijk monument wordt advies gevraagd van de onafhankelijke monumentencommissie van Hûs en Hiem. De commissie moet in principe positief advies geven om tot aanwijzing over te kunnen gaan.

Groenlinks

72. P. 55: “Om bewoners, wijkpanels en dorpsbelangen beter te kunnen ondersteunen, is eerder ingezet op de ontwikkeling van de digitale basiskaart. Het doel was om hiermee gerichter keuzes te maken voor voorzieningen. Het is gebleken dat verdere ontwikkeling niet efficiënt is. Daarom wordt hier niet verder op ingezet.”

Hoe of waaruit is gebleken dat dit niet efficiënt is? Wordt er gewerkt aan een (digitaal) alternatief?

Antwoord:

Als gemeente hebben we zelf een systeem gebouwd om het effect van spelen op de omgeving te kunnen monitoren (wat betreft gezondheid, eenzaamheid, etc.). Daarnaast was het door wijkpanels en dorpsbelangen te raadplegen, zodat ook zij op basis van het systeem gerichte keuzes konden maken en ook de effecten konden zien. De gebruiksvriendelijkheid van het systeem werd door het proberen te koppelen van veel gegevens dusdanig ingewikkeld dat het zowel intern, als ook door wijkpanels en dorpsbelangen, niet (goed) meer gebruikt kon worden. Daarom is besloten niet meer te investeren in dit systeem.

Wijkpanels en dorpsbelangen blijven we op maat betrekken bij de ontwikkelingen van spelen en bewegen in hun wijk of dorp door met ze in gesprek te gaan en samen met deze organisaties de plannen te maken in wijk of dorp. In de gesprekken met de wijkpanels en dorpsbelangen kunnen we met hen afstemmen wat voor informatie ze nodig hebben en dit concreet aanleveren.

73. P. 55: “Ook is er in 2022 een begin gemaakt met de evaluatie van het speel- en beweegbeleid door vragen uit te zetten via de inwonersenquête.”

Zijn hier al resultaten over te melden? Zo nee, wanneer worden die verwacht en worden die ook met de raad gedeeld

Antwoord:

De uitkomsten van de vragen uit de inwonersenquête zijn binnen. De resultaten zijn nog niet gedeeld omdat er naar aanleiding van deze enquête nog vervolgacties lopen. Er loopt op dit moment een verdiepende enquête via het burgerpanel en ook de Wijkpanels en Dorpsbelangen worden voor de zomervakantie nog benaderd voor de evaluatie. Ook intern worden nog een aantal interviews gehouden met betrokken afdelingen.

Het is de bedoeling de raad te informeren als de evaluatie afgerond is. Planning hiervoor is oktober.

CDA

74. Pag. 41. In de laatste alinea staat geschreven dat de gemeente heeft bemiddeld bij de overdracht van Swettehiem (eigendom Habion) naar WoonFriesland. Bemiddeld de gemeente ook bij andere projecten waarbij ouderen complexen worden verkocht?

Antwoord:

De gemeente heeft een formele rol (afgeven zienswijze); daarnaast zijn wij in overleg met Habion en de andere corporaties om te onderzoeken of en zo ja, hoe realistisch alternatieve opties voor verkoop aan particuliere partijen zijn.

75. Pag. 42: wanneer kan de raad de nieuwe gemeentelijke monumentenlijst tegemoet zien?

Antwoord:

Het aanwijzen van een gemeentelijk monument is een bevoegdheid van Burgemeester en Wethouders. De uitbreiding van de gemeentelijke monumentenlijst is een meerjarenproject. Het daadwerkelijke aanwijzen is de laatste stap in het proces, de eerste aanwijzingen zullen in 2023 gedaan worden. De laatste aanwijzing van de naar schatting 200 tot 250 onroerende zaken zal naar verwachting in eind 2025 of begin 2026 worden gedaan.

76. Pag 43. Programma Leeuwarden oost. Er is in 2022 gestart met de verduurzaming van 40 woningen, als experiment. Wat is de uitkomst hiervan? Of hoever is de gemeente hiermee?

Antwoord:

De huiseigenaren die steekproefsgewijs binnen een aantal criteria zijn geselecteerd zijn benaderd. Voor het zomerreces wordt een subsidieregeling door het college vastgesteld, die is toegespitst op het experiment. Dat is de formele start. We streven ernaar eind dit jaar de uitkomsten met u te delen.

77. Pag. 103. Vastgoedbeheer. Kunnen we ook ergens vinden wat de gemeente allemaal aan Vastgoed heeft?

Antwoord:

In de beleidsnotitie Vastgoed staat in de bijlage een opgave van de vastgoedobjecten beschreven. Zie link: [Document Leeuwarden - Bijlage 1 Overzicht vastgoed 25-08-2020 gew 01-10-2020.pdf - iBabs RIS \(bestuurlijkeinformatie.nl\)](#)

78. pagina 46 Oud Papier. Bij de Baten staat 'de opbrengst is 350.000,- hoger dan de raming. Maar...de mensen kregen toch minder?? Kunt u dit uitleggen?

Antwoord:

In de begroting 2022 is uitgegaan van een tonnage van 6.250 ton oud papier en een gemiddelde opbrengst van € 49,00 per ton. In 2022 lag de gemiddelde opbrengst van het ingezamelde oud papier op ongeveer € 120 per ton. De ingezamelde hoeveelheid oud papier was 5.500 ton. De verenigingen krijgen een vaste vergoeding zodat deze inkomsten zekerheid geven (ook bij een eventuele lager oud papier-prijs). Zie ook de beantwoording van eerdere schriftelijke vragen op 12 december 2022.

79. Pagina 88 Toerisme en recreatie:

Meeropbrengst van 149.000 aan havengelden. Wat zijn de bedragen per haven?

Antwoord:

De meeropbrengst voor de haven Prinsentuin bedraagt € 82.000 en voor de haven in Grou € 53.000. Daarnaast is er een meeropbrengst op het pondje de Burd.

80. Pagina 49.

Meer gas op Stûkenwei dat project loopt al jaren. Waar haakt het op bij de Provincie Fryslân?

Antwoord:

Voor de aanleg van dat fietspad blijkt dat meer grondverwerving nodig te zijn. Daarom is er een aanvullend subsidieverzoek gedaan bij de Provincie Fryslân in het kader van de aanleg van fietsvoorzieningen. Bij de aanleg moet bovendien rekening worden gehouden met de invloedssfeer van Natura 2000 gebied De Alde Feanen en de stikstofdepositie. Om die redenen is nog niet duidelijk wanneer het project kan worden gerealiseerd.

81. Wanneer wordt er gestart met aanleg Greate Kritewei?

De fiets op 1 is prachtig maar dan moet er ook actie komen;-)

Antwoord:

In 2024. Vanaf jaarschijf 2024 is er jaarlijks structureel geld beschikbaar gesteld. Er wordt gewerkt aan een uitvoeringsprogramma fiets.

82. Pagina 103

De gemeente is goed bezig als het gaat om de aanpak van de exoten.

Het CDA heeft al eerder gevraagd hoe de samenwerking hierin is met bv Staatsbos?

Het gebied van Staatsbos in het Leechlân tilt op van de Berenklaauw en daar is al jaren geen onderhoud gedaan.

Als de gemeente goed werk doet maar het naast gelegen land van Staatsbos maakt er een potje van dan is het dweilen met de kraan open.

Kortom: trekt de gemeente samen op met Staatsbos om de exoten te beperken?

Antwoord:

De Reuzenberenklaauw staat op de Unielijst van Invasieve exoten. Dit betekent dat er een Europees verbod van kracht is op bezit, handel, kweek, transport en import van de soort. De plicht geldt om de Reuzenberenklaauw zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Zoals in de jaarstukken staat zijn wij deelnemer aan het CIEF. In dit collectief wordt onder andere een gebiedsgerichte aanpak opgesteld tussen de verschillende (terrein)beherende organisaties om bestrijding op elkaar af te stemmen. Ook zet de provincie nu, na het vaststellen van beleid op dit gebied, stappen om bestrijding gebiedsgericht aan te pakken.

Staatsbosbeheer heeft deze plicht ook om hier zelf actief mee aan de slag te gaan en de Reuzenberenklaauw beheersbaar te houden. Gemeente Leeuwarden heeft vanuit de uitvoering al concrete afspraken met Staatsbosbeheer bij Stiens en Jelsum, maar nog niet voor het Leechlân. Gemeente Leeuwarden zal voor het Leechlân ook het initiatief nemen om te proberen hier afstemming over de uitvoering met Staatsbosbeheer te krijgen.

Gemeentebelangen

83. 2.1 blz 43: Productie woningen tot 2030: 5800, waarvan 30% sociaal, is 1900. WoonFriesland bouwt 800-1000. Wie bouwt de andere 1100 tot 900 woningen?

Antwoord:

De overige woningen zullen door Elken, Woonzorg Nederland en Eigen Brood Bovenal moeten worden gerealiseerd. Met Elken en Woonzorg Nederland werken we op dit moment aan een intentieovereenkomst conform de afspraken met WoonFriesland.

84. Pag 44: Programma Leeuwarden oost. Het daadwerkelijk starten met het verduurzamen bij de huiseigenaren blijkt complexer dan vooraf gedacht. Wat maakt het complexer dan gedacht?

Antwoord:

Het is complex gebleken om voor de beoogde doelgroep (relatief kleinere portemonnee en kwetsbare huishoudens) een zorgvuldig traject op te zetten. Ingestoken is op zoveel mogelijk ontzorgen. Dat komt tot uiting in het meenemen van de huiseigenaar in het proces, waaronder het aanvragen van offertes bij aannemers en financieringsmogelijkheden. Dit vergt ondersteuning, daar is extra capaciteit voor beschikbaar gemaakt (2 fte voor het experiment, mogelijk volgt nog meer voor de totaalaanpak). Tot slot heeft BZK aangegeven bij het opstellen van de regeling VHF niet in de gaten te hebben gehad hoeveel er geregeld moet worden aan de gemeentekant, voordat met de uitvoering kan worden gestart. Daarnaast heeft het VHF geen rekening gehouden met kosten voor ecologisch onderzoek in het kader van de Wet Natuurbescherming.

85. Pag 46 blp 043: Inzameling afval 2022, een voordeel van 1.326.000. Lasten voordeel 244.000, inzameling oud papier voordeel 350.000, dividend Omrin voordeel 750.000. Totaal voordeel afval 2.670.000. Daar kunnen we wel een paar auto's met medewerkers van laten rijden om onze stad mooi schoon te houden (POLITIEKE VRAAG). Hoe vloeit dit overschot weer terug naar de burger en kunnen we dat straks terugzien in de tariefberekening voor 2024? Hoe verhoudt dit zich tot tabel 62 waarin staat dat er een negatief resultaat van 206.000 op de afvalstoffenheffing gerealiseerd is?

Antwoord:

Resultaten op het product afval worden verrekend met de voorziening egalisatie heffingen. Bij bepaling van de nieuwe tarieven kan een beroep worden gedaan vanuit deze voorziening waardoor dit een dempend effect heeft op de afvalstoffenheffing.

Ter verduidelijking, het resultaat op afval 2022 bedraagt in totaal € 1.326.000, bestaande uit drie onderdelen; besparing op lasten (€ 244.000), opbrengst oud papier (€ 350.000) en dividend Omrin (€ 750.000).

86. Pag 49 3.7.1 laatste zin: In het nog op te stellen uitvoeringsprogramma zal de prioriteitsvolgorde duidelijk worden. Wanneer krijgen we dat uitvoeringsprogramma?

Antwoord:

Het vierde kwartaal van 2023 is de planning.

Veiligheidsdomein

VVD

87. Algemeen: Wat is de stand van zaken van de motie herziening terrassenbeleid?

Antwoord:

De herziening van het terrassenbeleid wordt gekoppeld aan de inzichten die onder andere uit de Uitvoeringsagenda Binnenstad en het Beleidskader Water volgen. De komende maanden moeten de uitgangspunten voor de ruimtelijke verdeling in de binnenstad duidelijk worden, inclusief die voor het terrassenbeleid.

88. Pagina 59. Veiligheid binnenstad

Veiligheid binnenstad (blz 59) versus VPI 4,17 (code rood). Waarom staat er dan een groen vinkje bij doelrealisatie?

Antwoord:

In de toelichtende tekst bij deze doelrealisatie is een weergegeven, in die zin dat de situatie afwijkt van de doelstelling. Abusievelijk is in de tabel een groen vinkje geplaatst. Doel van dit systeem is ook vooral te bepalen welke zaken extra moeten worden toegelicht in de tekst. Deze toelichting is dus te vinden onder 1. Waarborgen algemene veiligheid binnenstad, op bladzijde 62.

89. Pagina 64. Bij behandeling veiligheidsagenda werd lager budget voor woninginbraken verklaard door daling aantal inbraken. In 5.4 is echter sprake van een stijging.

- Graag een verklaring

Antwoord:

We zien inderdaad een stijging ten opzichte van de vorige (corona) jaren. Het aantal ligt nog wel lager dan voorheen. Daarom is ervoor gekozen op dit onderwerp iets minder te investeren dan voorheen. We monitoren uiteraard de situatie en daar waar nodig gaan we in overleg met de politie over een 'hotspot' gerichte aanpak.

PvdA

90. Blz 64 Minder aandacht besteed aan de buurtpreventieteams en is er budget over. - Hoe wordt dit komende tijd gecompenseerd en waar gaat het budget naar toe?

- de gebiedsgerichte aanpak van overlast in de Vlietzone is nog niet afgerond. Kunt u aangeven wat de tijdlijn en aanpak qua FTE of andere inzet is?

Antwoord:

We hebben vanwege capaciteitsproblemen de inzet moeten beperken tot het praktisch faciliteren van de buurtpreventieteams. Het gaat daarbij vooral om het verstrekken van een financiële bijdrage na een aanvraag. Het budget dat niet uit gebruikt valt aan het eind van het jaar vrij (algemene middelen). Voor dit jaar is er opnieuw een budget beschikbaar.

De aanpak van de Vlietzone loopt door en maakt onderdeel uit van het programma Leeuwarden Oost. Voor de Vlietzone is een medewerker aangewezen als centraal aanspreekpunt.

91. Blz 67 Stadtoezicht (saldo € 316.000) Er wordt gesteld dat het overschot deels komt door niet ingevulde vacatures. -Heeft dit gevolg voor de uitvoering en werkdruk van de Handhaving/Stadtoezicht?

Antwoord:

Niet vervulde vacatures heeft door de verminderde capaciteit een negatief effect op de uitvoering van taken. Dit wordt zoveel mogelijk opgevangen door prioritering en sturen op de prestatieafspraken gemaakt in het HUP. Handhaving heeft in 2022 een doorontwikkeling van de structuur ondergaan, om qua functies goed aan te blijven sluiten bij de ontwikkeling van het team. Om de invulling van deze nieuwe functies mogelijk te maken, moest ook ruimte in de bezetting worden gecreëerd op de vervallen functies. Die ruimte is door natuurlijk verloop en uitdiensttreding tot stand gekomen.

Groenlinks

92. P. 64: “Ook in 2022 is ingezet op het tegengaan van criminaliteit en misdaad. Dit is bijvoorbeeld gedaan door woningen te sluiten van waaruit in drugs wordt gehandeld (27), straatdealers aan te pakken door het opleggen van een last onder dwangsom (3), uitvoering te geven aan de afhandeling van huisverboden (17) en de aanpak van illegale prostitutie (onder meer door het sluiten van een woning).”

Waar zijn de bewoners van deze panden beland na de woningsluitingen of huisverboden? Zijn deze mensen in de daklozenopvang beland of bijv. op straat?

Antwoord:

Woningsluitingen:

De burgemeester onderzoekt bij de voorbereiding van zijn besluit altijd of een betrokkene minder zelfredzaam is of extra ondersteuning nodig heeft. Dat doet hij op basis van de informatie die hij van de betrokkene zelf krijgt, eventueel met aanvulling van informatie van bv. de politie. Hulp is beschikbaar via bijvoorbeeld het Wijkteam. Het is dan wel aan de betrokkene om die hulp te accepteren en met gerichte hulpvragen te komen. Indien betrokkene minder zelfredzaam is en, indien hulpverlening nog niet aanwezig/nog onvoldoende aanwezig is, wordt bovendien het Veiligheidshuis ingeschakeld voor een meer integrale aanpak. Als er sprake is van minderjarige kinderen in de woning die mogelijk wordt gesloten, dan wordt door de politie al een zorgmelding gedaan bij Veilig Thuis, zodat die instantie binnen haar mogelijkheden kan ondersteunen en/of ingrijpen op de veiligheid binnen het betreffende gezin. Op die manier wordt er zoveel mogelijk een zorgnetwerk gebouwd om deze personen.

Overigens is het in alle gevallen op basis van de politie informatie evident dat het gaat om drugshandel in of vanuit een woning. De verwijtbaarheid van betrokkene, eventuele bijzondere omstandigheden of de mate van zelfredzaamheid spelen uiteraard wel een rol bij de afweging die de burgemeester maakt om tot sluiting over te gaan. Hij zal dat altijd afwegen tegen het algemeen belang. De handel in drugs levert ernstige risico's op voor inwoners van de gemeente Leeuwarden. Aan dit algemene belang kent de burgemeester een zwaargewicht toe, hoewel de maatregel wel proportioneel dient te zijn.

Niet in alle gevallen wordt gemonitord wat er met betrokkenen gebeurt na een woningsluiting. Echter, bij minder zelfredzame personen of bij de aanwezigheid van minderjarige kinderen in de woning vindt die monitoring wel plaats door het Wijkteam, Veilig Thuis of via het Veiligheidshuis. Daarmee wordt getracht zoveel mogelijk te voorkomen dat grotere problemen ontstaan als gevolg van een woningsluiting. De ervaring leert dat betrokkenen doorgaans vervangende huisvesting binnen hun eigen netwerk vinden. In een enkel geval is bekend dat zij (tijdelijk) aangewezen zijn geweest op de nachtopvang. Voor hulp bij financiële problemen kunnen betrokkenen bij het Wijkteam terecht. Ook voor daklozen kent de gemeente Leeuwarden overigens een financieel vangnet.

Huisverboden

Het huisverbod houdt in dat een pleger van huiselijk geweld in beginsel tien dagen zijn of haar woning niet meer in mag en in die periode ook geen contact mag opnemen met de partner of de kinderen. De maatregel biedt de mogelijkheid om in een noodsituatie te voorzien in een afkoelingsperiode waarbinnen de nodige hulpverlening op gang kan worden gebracht en escalatie kan worden voorkomen. De burgemeester kan afhankelijk van de situatie het huisverbod verlengen met maximaal 18 dagen.

Bij een huisverbod, is de insteek dat de uithuisgeplaatste zelf huisvesting moet regelen binnen zijn eigen netwerk. Eventueel kan de uithuisgeplaatste naar de nachtopvang. Mocht bovenstaand allemaal niet lukken dan wordt in sommige gevallen gezorgd voor een hotelovernachting.

Na het opleggen van het huisverbod, in aanloop tot het besluit van de verlenging daarvan wordt hulp en ondersteuning geboden door Fier en Veilig Thuis. In sommige gevallen zit de uithuisgeplaatste in detentie.

93. P. 64“Het aantal woninginbraken was in de coronaperiode sterk gedaald, inmiddels zien we weer een stijging. Ook zien we een flinke toename in het aantal winkeldiefstallen.”

Welke verklaring is er voor de toename van het aantal woninginbraken en winkeldiefstallen?

Antwoord:

Het is altijd lastig om een precieze verklaring te geven voor dit soort trends. In algemene zin kan worden gezegd dat in de coronaperiode mensen veel thuis waren, hetgeen een dempend effect had op de woninginbraken. Inmiddels zien we dat de woninginbraken weer toenemen. Mogelijk omdat de situatie weer ‘normaliseert’. We monitoren de situatie en daar waar nodig gaan we in overleg met de politie over een ‘hotspot’ gerichte aanpak.

Het aantal winkeldiefstallen stijgt. In coronatijd waren winkels beperkt toegankelijk of gesloten, waardoor er minder gelegenheid was voor het plegen van winkeldiefstallen. Een andere mogelijke oorzaak is de toename van het gebruik van zelfscanners. Dit lijkt drempelverlagend te werken voor winkeldieven.

94. P. 65: “De voorgenomen inspanningen op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing zijn deels uitgevoerd. Het draaiboek en crisisplan zijn geactualiseerd. Opleiding, training en oefening heeft bijna niet plaatsgevonden. Op het gebied van vakbekwaamheid is alleen voor de kernfunctionarissen het noodzakelijke uitgevoerd.”

Wat zijn de (extra) risico's als gevolg hiervan?

Antwoord:

Door capaciteitsproblemen (corona, opvang vluchtelingen etc) bij gemeente en partners zijn niet alle voorgenomen inspanningen uitgevoerd. We hebben ons moeten beperken tot het strikt noodzakelijke. Dit heeft niet direct geleid tot extra risico's maar het is wel belangrijk dat de komende periode opleiding, training en oefening weer op niveau komen. Overigens waren zowel de corona periode als de opvang vluchtelingen-zaken die onder crisisbeheersing vallen. In die zin is er wel veel inzet gepleegd en ervaring opgedaan op dit gebied.

95. P. 66: “Onderzocht wordt welke (technische) mogelijkheden er zijn om een representatiever beeld te geven van de financiën van dit programma.”

Op welke termijn kunnen we dit verwachten?

Antwoord:

Bij de komende begroting (begroting 2024) wordt er binnen de programma's met een andere financiële indeling gewerkt (taakvelden) en wordt het autoriseren op programmaniveau gewijzigd. Dit leidt naar verwachting tot een representatiever beeld van de financiën binnen dit programma

97 Inbraken zijn toegenomen van 243 naar 285

De politie past situationele repressieve inzet toe. Heeft deze inzet resultaat gehad?

Antwoord:

De politie monitort de plaatsen waar inbraken plaatsvinden en houdt hier rekening mee. Of de inzet tot resultaat gehad dat er anders meer zou zijn ingebroken kan moeilijk worden vastgesteld.

98 1.2 pag 66 Cameratoezicht en handhaving

Budget niet toereikend. Wat zijn daarvan de oorzaken?

Antwoord:

Dit heeft te maken met enerzijds toenemende (structurele) onderhouds- en vervangingskosten.

Daarnaast vanwege de inhuur van kortdurend cameratoezicht bij grotere evenementen. Het budget voor cameratoezicht is in het nieuwe uitvoeringsprogramma bij de Veiligheidsagenda overigens verhoogd.

Bestuur en middelen

VVD

96. Algemeen: Wat zijn de resultaten van de motie prestatie behaald, factuur betaald?

Antwoord:

In de paragraaf financiering wordt ingegaan op het betaalgedrag. Daar is de volgende tekst opgenomen: In 2022 werd ca. 89% van de facturen door de gemeente Leeuwarden tijdig betaald binnen 30 dagen, ca 60% werd binnen 14 dagen betaald. In 2021 werd ca. 91% binnen 30 dagen betaald. Reden voor deze daling is dat medio februari een nieuw systeem in gebruik is genomen welke wat aanloopp Problemen kende.

97. Pagina 77. Implementatie omnichannel en nieuwe visie dienstverlening

- a. Er is onvoldoende budget voor implementatie omnichannel waardoor er getemporiseerd wordt. Op welk moment is de implementatie nu voltooid?
- b. Tegelijkertijd blijft de ambitie gelijk. Is de conclusie dan juist dat we met minder middelen dezelfde doelen kunnen bereiken, of moeten we uiteindelijk de ambitie naar beneden bijstellen?
- c. Nieuwe visie op dienstverlening wordt verwacht in 2023. Wanneer kunnen we deze in de raad verwachten?

Antwoord:

- a) Het is goed om het begrip ‘omnichannel’ nog kort te duiden. We richten we ons niet langer op het managen van de verschillende contactkanalen afzonderlijk. *Omnichannel* is een strategische benadering om dienstverlening via verschillende kanalen zo optimaal mogelijk aan te bieden aan onze inwoners, waarbij de inwoner naadloos kan overgaan van het ene kanaal naar het andere kanaal. Een aanpak die voorziet in gemak, persoonlijke benadering en vertrouwen in de dienstverlening. Bij het realiseren van de *omnichannel* aanpak moet aan meerdere bouwstenen worden gewerkt, bijvoorbeeld kanaalinzet, kanaalinrichting en kanaalregie. Daarom is geen sprake van één moment van implementeren. We werken stapsgewijs naar een inclusieve klantinteractie, over de domeinen heen, waarin alle kanalen bij elkaar komen.
- b) De ambitie blijft, maar met minder middelen zal deze ontwikkeling minder snel gaan. Daarnaast kan niet aan iedere bouwsteen tegelijk worden gewerkt. We zullen keuzes moeten maken en prioriteren welke functionaliteit we wanneer gaan ontwikkelen.
- c) In het najaar. Daarbij kan dan ook een uitvoeringsagenda worden gepresenteerd.

CDA

98. Pag. 76. Beter toegankelijk en bereikbaar. De telefonische bereikbaarheid is echt een drama. Er wordt nu echt veel aandacht gegeven aan de uitleg van Omnichannel maar de klachten blijven; de burger heeft er niks aan. Terwijl het ‘niet terugbellen of reageren’ de grootste klacht is. Hoe gaat de gemeente dit oplossen?

Antwoord:

Eén van de pijlers waaraan wordt gebouwd om onze dienstverlening te verbeteren, is ‘kanaalregie’. De meer technische verwoording hiervan is, het koppelen van relevante klantinformatie en integratie van kanalen. Het komt erop neer dat we centraal regie willen voeren over al onze klantcontacten. Hiermee kan voorkomen worden dat inwoners steeds dezelfde vraag moeten stellen en van het kastje naar de muur worden gestuurd. Concreet betekent dit ook: als een inwoner niet tijdig wordt teruggebeld, kan de verantwoordelijke medewerker hierop worden aangesproken. Hiermee kan ‘niet reageren’ in de toekomst worden voorkomen. Op dit moment is ons (zaak)systeem hierop nog niet ingericht.

99. Wanneer kunnen wij concreet de nieuwe herziene nota 'Visie op Dienstverlening' verwachten?
Kan de raad ook inzicht krijgen in de inwoners enquête zoals genoemd op pag. 76?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 97c. Aanvullend: Over de uitkomsten van de vorige inwonersenquête heeft het college de raad per brief geïnformeerd op 30 augustus 2022. De meest actuele inwonersenquête staat gepland voor de vergadering van b&w op 27 juni 2023.

100. Over de website: de agenda's en de uitzendingen van de gemeenteraad zijn slecht te vinden. Je 'verdwaald' snel. Ziet de gemeente kansen om dit op korte termijn te verbeteren?

Antwoord:

De gemeente heeft sinds kort een nieuwe gemeentelijke website. Er worden opmerkingen of eventuele klachten van onze inwoners bijgehouden. Vooralsnog blijkt hieruit niet dat inwoners moeite hebben met het zoeken en vinden van de gewenste informatie.

PvdA

101. Blz 73

'En in het inwerkprogramma van nieuwe medewerkers is aandacht besteed aan de noodzaak om de dialoog met de samenleving aan te gaan.'

- Hoe ziet dit er concreet uit en wat zijn de ervaringen?
- Is het ook onderdeel van de sollicitatieprocedure?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 102.

Aanvullend: Voor een aantal functies binnen de gemeente is (direct) contact met de samenleving van belang, voor andere (meer intern gerichte) functies is het besef dat de gemeente voor de samenleving werkt voldoende. Er is op het punt van de dialoog met de samenleving geen analyse gedaan op vacatureteksten en de sollicitatieprocedure van de extern gerichte vacatures, maar we merken dat nieuwe medewerkers zich terdege bewust zijn van het belang van die dialoog.

Groenlinks

102. P.72/73 "En in het inwerkprogramma van nieuwe medewerkers is aandacht besteed aan de noodzaak om de dialoog met de samenleving aan te gaan."

Kan dit wat concreter worden toegelicht? En in meer algemene zin wat betreft het versterken van de dialoog met de samenleving: kan worden aangegeven hoe de rol van ervaringsdeskundigen hierbij concreet wordt ingevuld?

Antwoord:

De gemeente Leeuwarden kent een *onboarding* (inwerk)-programma voor nieuwe medewerkers. Onderdeel van dat programma is een sessie met de titel "Hoe werkt de gemeente?". Daarin krijgen nieuwe collega's de basisinformatie over de gemeentelijke organisatie mee en wordt meegegeven wat werken bij de gemeente van hen vraagt. In "Hoe werkt de gemeente?" is ruime aandacht voor de ontwikkelingen in de samenleving, wat dat vraagt van de overheid en wat dat betekent voor c.q. wat we vragen van de medewerkers. Ongeveer de helft van de presentatie gaat hierover.

Gemeentebelangen

103. Blz 7: In de eerstvolgende begroting voeren we nog meer verbeteringen door, zoals het scherper verwoorden van doelen. Welke verbeteringen? Scherper verwoorden van doelen: sturen dmv KPI?

Antwoord:

Zoals is besproken met de auditcommissie, betreffen bedoelde verbeteringen in de begroting 2024: sturen langs de lijnen van het coalitieakkoord, focus gericht op de doelen uit dat akkoord; doelen worden zo scherp mogelijk geformuleerd, zodat daarover in de jaarstukken beter kan worden verantwoord (in de zin van 'zitten we op koers' of 'is bijstelling nodig'). De doelen worden ondergebracht in een nieuwe indeling met programma's en paragrafen; in de programma's gaan we voor de budgetverdeling gebruik maken van (in het BBV voorgeschreven) taakvelden, ter vervanging van onze 'eigen' beleids-/beheersproducten-indeling.

104. Blz. 7 Staat van brede welvaart cijfer 7.4: Lopen achter op materiële welvaart en arbeidsmarkt. Wat wordt daarmee bedoeld?

Antwoord:

Genoemd cijfer en de conclusies zijn gebaseerd op bijlage G Brede Welvaartsindex Leeuwarden. De conclusies betreffen onder andere de mate van arbeidsparticipatie, werkloosheid en daarmee annex het besteedbare inkomen van de inwoners van Leeuwarden. In de alinea's in de jaarstukken die direct daarna volgen worden hierop betrekking hebbende ontwikkelingen (zoals arbeidsmarktomstandigheden en compensatie kwetsbare gezinnen voor hun hoge energielasten) nader geduid. Dit met het oog op wat aandacht van de gemeente vraagt.

105. Blz. 8 Veiligheid rapportcijfer bewoners 6.8: Is dat een gemiddeld cijfer van alle wijken? Wat is de score van binnenstad, oud oost en Heechterp?

Antwoord:

Ja, dat is een gemiddeld cijfer. Binnenstad is 4,17; Oud Oost is 4,53; Heechterp Schieringen 4,86. De VPI-cijfers zijn te raadplegen via <https://leeuwarden.incijfers.nl/> onder indexen en monitors.

106. Blz. 7: Het aantal jongeren dat geholpen wordt bij jeugdhulp en de jeugdbescherming steeg vergeleken met 2020 en is hoger dan landelijk. Hoe is het vergeleken met 2021? "Hoger dan landelijk": waarmee wordt vergeleken? Is onderzocht waarom Leeuwarden hoger scoort? Wat is de invloed van de wachtlijsten jeugdzorg op deze score?

Antwoord:

In de jaarstukken maken we een vergelijking ten opzichte van de begroting en 2021. We zien ten opzichte van 2021 een stijging van het aantal jeugdigen met jeugdhulp en jeugdigen met een beschermingsmaatregel. De toename van het aantal beschermingsmaatregelen hangt samen met het gewijzigde woonplaatsbeginsel. Ook de toename jeugdigen met jeugdhulp kan toegeschreven worden aan dit gewijzigde woonplaatsbeginsel.

Gemeente Leeuwarden scoort altijd hoger dan landelijk is de ervaring. Uit onderzoek is gebleken dat een aantal populatiekenmerken van een gemeente leiden tot een hoger verwacht jeugdzorg gebruik. Leeuwarden scoort op een aantal van deze populatiekenmerken hoog, wat een mogelijke oorzaak van het hoger zorggebruik kan zijn. We hebben echter geen onderzoek gedaan of dit daadwerkelijk ten grondslag ligt aan het hogere percentage.

107. Blz. 8: Door de hoge inflatie stegen de rente en bouwkosten. Daardoor kon er in de Zuidlanden minder gebied bouwrijp gemaakt worden en werden er minder bouwkvavels verkocht. Moet dit niet zijn "Daardoor werden er minder bouwkvavels verkocht en kon er in de Zuidlanden minder gebied bouwrijp gemaakt worden"?

Antwoord:

Dat klopt.

108. Blz. 81: Extra lasten door mutatie reserve (voorwaardelijke) budgetoverheveling (€ 2.568.000) Dit heeft toch niks met het gemeentefonds te maken?

Antwoord:

De naamgeving van het beleidsproduct 086 is Gemeentefonds. Hier komen de rijksmiddelen binnen. Op moment dat er via een decembercirculaire middelen via het gemeentefonds worden ontvangen welke geen besteding meer kennen in het lopende jaar worden deze gestort in de reserve voorwaardelijke budgetoverheveling. Deze extra lasten ontstaan dus ten gevolge van extra baten welke vervolgens gestort (last) worden in de reserve.

109. Pag 80 kengetallen

Volgens de cijfers hebben wij 1704 fte zou volgens de kengetallen 1521 fte moeten zijn

- a. Waarom hebben wij meer fte nodig?
- b. Externe inhuur 17.07% wat was het streefpercentage?

Antwoord:

a) Het verschil tussen de structurele formatie van 1521 te en de werkelijke bezetting van 1704 fte heeft te maken met het volgende. Het afgelopen jaar zijn veel additionele middelen ontvangen om extra taken uit te voeren, zoals de uitvoering van de energietoeslag en de opvang van Oekraïners. Hiervoor is externe capaciteit ingehuurd. Dit verklaart ook dat de externe inhuur is toegenomen van 14,3% naar 17,07%.

b) We kennen geen streefpercentage, omdat er ieder jaar wel additionele middelen worden ontvangen voor extra taken. Wel is het beleid dat structurele taken in principe worden uitgevoerd door medewerkers met vaste arbeidscontracten. We zien dat we door de krapte op de arbeidsmarkt, vaker een beroep moeten doen op externe inhuur.

Paragrafen

VVD

110. Pagina 110. Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim is relatief hoog.

- Welke acties (behalve het goede gesprek) zijn uitgezet om dit te verlagen.

Antwoord:

Er is voornamelijk geïnvesteerd in het goede gesprek tussen manager, medewerker en HR aan de hand van de Vitaliteit gesprekskaart van het A&O fonds. Want het stellen van de juiste vragen helpt medewerkers kleine stappen te zetten die tot meer energie, kracht en weerbaarheid leiden. Het doel is het stimuleren van gezond, vitaal en prettig blijven (samen)werken. Daarnaast is, zoals aangegeven in de jaarstukken geïnvesteerd in het op orde brengen van een goed vitaliteitsaanbod ter preventie van verzuim. Denk daarbij aan bedrijfsfitness, het fietsplan of leren omgaan met werkdruk.

111. Pagina 140. Storting reserve grondexploitatie

Om de risico's af te dekken is er een aanvullende storting in de reserve grondexploitatie noodzakelijk van 5,5 miljoen euro.

- a. O.b.v. welke specifieke oorzaken zijn de risico's voor de gemeente Leeuwarden gestegen?
- b. Is er voor elk van deze oorzaken een bedrag te koppelen? Zo ja, wat is de financiële waarde van iedere oorzaak?

Antwoord:

a) De risico's in de grondexploitaties bestaan uit macro economische risico's en projectspecifieke risico's. Macro economisch is de factor rente de belangrijkste oorzaak van de verslechtering van het risicoprofiel ten opzichte van vorig jaar. De belangrijkste oorzaken van het verhoogde risicoprofiel projectspecifiek is de aanwezigheid van puinhoudende grond, prijsstijgingen na aanbesteding, hoge plankosten en het risico op het niet volledig ontvangen van subsidies door onduidelijke voorwaarden.

b) In de risicoanalyse van Zuidlanden/Middelsee zijn deze opgenomen. Binnenkort komen deze u toe via de Hercalculatie 2023.

112. Pagina 146. Uitvoeringsagenda circulaire economie.

Plan van aanpak voor 2021 en 2022 met meetbare doelstellingen.

- Welke doelstellingen zijn dit en hoe heeft de gemeente hierop gescoord?

Antwoord:

De doelstellingen staan in de uitvoeringsagenda Circulaire Economie 2021 - 2022 beschreven. We houden bij wat we doen zoals aangegeven in de jaarrekening. We schrijven aan een nieuwe uitvoeringsagenda (2023-2027) die naar verwachting eind 2023 wordt opgeleverd.

113. Pagina 146. Aanjager circulair inkopen.

- Welke concrete en meetbare resultaten heeft de aanjager behaald?

Antwoord:

In vervolg op de Uitvoeringsagenda Circulaire Economie 2021-2022 vastgesteld is een *Roadmap* vastgesteld, die ertoe moet leiden dat de gemeente in 2025 maximaal circulair inkoopt. In de *Roadmap* staan de stappen die de gemeente Leeuwarden de komende jaren zet om dit te bereiken. Voor 2023 zijn 10 aansprekende projecten/inkooptrajecten geselecteerd, die op circulaire wijze worden uitgevoerd. Zie [Roadmap Circulair Inkopen](#) voor meer informatie.

PVDA

114. Blz 110

De Wet banenafspraken komt voort uit het Sociaal akkoord 2013, waarbij is afgesproken 125.000 extra banen te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hiervan moeten gemeenten er 4.430 realiseren. Voor Leeuwarden komt dit neer op 45 extra banen per 2024. Van de 45 extra banen per 2024 zijn er vanaf 2016 in totaal 23 plaatsen gerealiseerd. De invulling is blijven steken en blijft een uitdaging, ondanks de inspanningen die zijn verricht.

- a. Is er een analyse gemaakt van de uitdaging?
- b. Wat wordt er met 'de invulling is blijven steken' bedoelt? Welke oorzaak zit hierachter?

Antwoord:

De afdelingen met meer laaggeschoold werk wat relatief eenvoudig te leren is, hebben al veel doelgroepen opgenomen. Op de afdelingen waar meer hoogwaardig werk plaatsvindt, waar een bepaalde opleidingsachtergrond gevraagd wordt, is dit lastiger. De mensen met afgeronde MBO/HBO opleidingen stromen relatief makkelijk door naar betaald werk, waardoor er voor de overige mensen meer *jobcarving* en *jobcrafting* gevraagd wordt. In een periode waarin thuiswerken de norm was (Corona) was dit zo goed als onmogelijk omdat begeleiding op de werkvloer niet mogelijk was. Dat is de belangrijkste oorzaak waarom de invulling is blijven steken.

115. Blz 111

- a. Welke inhoudelijke verklaring is er te geven voor de toenames (bijna 10%) van de klachten. Springt hier iets bovenuit of dit is een bredere (landelijke) trend?
- b. Hoe kan het succes worden verklaard van de informele oplossing?
- c. Wat is er in de loop van 2022 gedaan n.a.v. de toename van agressie en de aard ervan?

Antwoord:

De toename van het aantal klachten is een landelijke trend.

Het succes van de informele oplossing zit hem in het gesprek aangaan met de klager.

In 2022 heeft de gemeente een agressieprotocol opgesteld met als doel agressie richting medewerkers te voorkomen. Ook worden medewerkers getraind om met agressief gedrag om te gaan. Daarnaast heeft het interventieteam agressie vaker *stand-by* moeten staan.

Voor meer informatie wordt verwezen naar het jaarverslag klachten 2022, die op 14 februari 2023 is aangeboden aan de raad.

116. Blz 144 Leeuwarden energie agenda

'In 5 verschillende buurten zijn we gestart met gesprekken voor de Wijkuitvoeringsplannen (WUPS). We hebben nog niet de gewenste omvang wat nodig is om de doelen te halen. Dit heeft ook te maken met het tot nu ontbrekende geld vanuit het Rijk voor de uitvoering hiervan.'

- a. Hoe gaan de gesprekken die tot nu toe zijn gevoerd en in welke fase zitten die ongeveer?
- b. Wanneer komen de middelen vanuit het Rijk om hiermee verder aan de slag te gaan?

Antwoord:

a) De gesprekken die tot nu toe zijn opgestart verlopen goed.

De gesprekken bevinden zich in de fase waarin samen met energie-initiatieven, wijk- en dorpspanels en andere vertegenwoordiging uit het gebied een projectgroep wordt gevormd.

Deze projectgroep gaat vervolgens aan de slag om tot een uitvoeringsplan te komen waarin iedereen in het gebied de kans krijgt om mee te denken.

b) De middelen van het Rijk om uitvoering te geven aan het Klimaatakkoord (CDOKE middelen) konden tot 28 april worden aangevraagd. Dit is voor de gemeente Leeuwarden met succes aangevraagd.

117. Blz 146

Uitvoeringsagenda: Circulaire economie

1.2.6 en 1.2.7 Er wordt een nieuw innovatiefonds vanuit het inflatiepakket opgezet. In december 2022 zijn voor structuurversterkende maatregelen extra middelen beschikbaar gesteld.

- Wordt het innovatiefonds reeds gevonden door ondernemers?

Antwoord:

Het innovatiefonds is sinds 6 juni open en geldt met terugwerkende kracht vanaf 01-01-2023. Dus projecten die bijvoorbeeld op 3 januari 2023 zijn gestart, kunnen ook de aanvraag nog doen. De regeling is via onder meer *social media* en de accountmanagers gedeeld met de ondernemers en inmiddels zijn er al drie concrete afspraken tot bespreking van potentiële innovatiefonds aanvragen.

118. Blz 147

Tabel 88 uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie

1.3.3 + 1.3.4 Een andere manier van werken.

a. Kan hiervan een concreet voorbeeld worden gegeven?

b. Welke stappen worden er gezet om de andere manier van werken te implementeren?

Antwoord:

Het stapelen en afstemmen van de opgaven willen we nadrukkelijk vooraf laten gaan aan de projectdefinitie. Hiertoe is de planfase gedefinieerd, waarbij voor de start van het werkelijk project de scope wordt vormgegeven.

119. Leeuwarden-oost niet geboden aan pagina

Feitelijk wordt enkel ingegaan op de verduurzaming van woningen. Wij begrijpen dat Leeuwarden slechts een van de partners is van Leeuwarden-oost. Toch zouden wij graag meer zicht krijgen op de inzet en voortgang. -Wanneer kunnen wij dit verwachten?

Antwoord:

We zijn gestart met het experiment. Voor het zomerreces wordt door het college de betreffende subsidieregeling vastgesteld. Er is een groep aannemers aan verbonden. Gezamenlijk doorlopen we het gehele bewonersproces met de huiseigenaar. Insteek is hierbij oefenen en anticiperen waar nodig voor de totaalaanpak. We streven ernaar eind dit jaar het experiment af te ronden. De resultaten hiervan te verwerken en met u te delen. Dat is ook het moment dat een kredietaanvraag voor het gehele project zal worden voorgelegd.

Groenlinks

120. P. 90: "Vanaf het jaar 2021 is er een kleine afname te zien in het aantal aanvragen en toekenningen van kwijtschelding."

Hoe valt deze afname te verklaren?

Antwoord:

Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat bijna alle woningen een overwaarde hebben. De overwaarde wordt meegenomen als vermogen, zodat de kans klein is dat je als eigenaar van een woning recht hebt op kwijtschelding.

121. SDF

P. 153: "Voor deze taak is een Rijksvergoeding ontvangen die niet geheel besteed is in 2022. Het niet bestede deel van € 14.000 wordt terugbetaald aan het Rijk omdat het een Specifieke Uitkering betreft."

Wat is de oorzaak van deze onderbesteding?

Antwoord:

De kosten voor behandeling in 2022 waren lager dan wat het Rijk in de SPUK voor heroïnebehandeling beschikbaar stelt. Daardoor wordt de SPUK niet volledig uitgekeerd aan

Verslavingszorg Noord Nederland (VNN) en moeten we het resterende deel weer terugstorten naar het Rijk.

CDA

122. Over het personeel. Op pagina 76 wordt geschreven we doen iets niet door de druk op het personeel door het Energieloket en Oekraïne. Op pagina 83 staat: Een financieel voordeel van 319.00 omdat het tijd kost om vacatures op te vullen. En dan kom je op pagina 109 dat er 74,8 Meer fte is. Kunt u daar uitleggen?

Antwoord:

Het aantal FTE (bezetting) is in 2022 toegenomen ten opzichte van 2021. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door extra tijdelijke taken (onder andere opvang Oekraïne en energietoeslag) en vervanging van langdurige ziekte. Daar staat tegenover het niet (tijdig) kunnen invullen van vacatures op diverse andere beleidsterreinen door krapte op de arbeidsmarkt, waardoor het financieel voordeel is ontstaan. We zien dat hierdoor de druk op het bestaande personeel toeneemt.

123. Pagina 87/88. Lokale heffingen. In 2022 staat er op pag 88 dat er minder begrafenissen waren. Was er dan niet meer vanwege de staart Corona?
En als tweede Havengelden. Moet er niet zelfs in Britsum, Feinsumen Alde Leie havengelden betaald worden? Waarom wordt dit niet genoemd?

Antwoord:

Begrafenissen:

Er is een tendens zichtbaar dat er vaker wordt gekozen voor cremieren dan begraven. Dit is goedkoper dan begraven vandaar een lagere opbrengst.

Havengelden:

Haven Britsum is in 2012 verkocht door de gemeente aan de Watervereniging de Klompschippers en de andere twee havens zijn in beheer bij de dorpsvereniging.

124. pagina 96 laatste zin dat iets 'simulatie verbeterd is' Wat is dat exact?

Antwoord:

Dit betreft de uitkomst van de nieuwe berekening van de risico-simulatie. Deze is ten opzichte van de vorige simulatie (stand begroting 2023) verbeterd. De uitkomst van de nieuwe simulatie is € 1,05 mln. Dit is t.o.v. de vorige een verbetering van € 0,07 mln.

125. pag117 'Sociale werkvoorziening'. 'status financiële cijfers' staat: prognose? Dat staat ook bij de bijvoorbeeld de FUMO op pag. 118 of Fryslân Milieu pag. 125 Wanneer wordt de prognose de realiteit?

Antwoord:

De prognose wordt werkelijkheid gedurende het jaar 2023 en wordt definitief op het moment dat de jaarrekening over het jaar 2023 vastgesteld wordt.

126. Pag. 120. Bij CV Blitsaerd, wat is DAT eigenlijk, staat helemaal niks! Op pag. 191 staat Aandelenkapitaal CV Blitsaerd...een best bedrag. Daaronder staat 'verkoop panden' welke zijn dat?

Antwoord:

De gemeente is samen met de BV Blitsaerd commanditair vennoot van de CV Blitsaerd. Voor de ontwikkeling van het gebied Blitsaerd hebben beide partijen vermogen gestort. In eerdere jaren is vanwege de bouwcrises toen, het gestorte vermogen afgeboekt. Na de opleving van de huizenmarkt in 2018 en verder is de ontwikkeling in Blitsaerd voortvarend gegaan en is toch nog een deel van het vermogen teruggevloeid naar de gemeente. Dit is opgenomen op pag. 191 als incidentele baat.

De volgende vier panden zijn verkocht:

- Brandemeer 5-9 (voormalige OBS de Vrijheid)
- Breedstraat 48-52 (Zalen Schaaf)
- Uiterdijksterweg 69 (gymzaal)
- Cornelius Trooststraat 48 (deel van het perceel)

127. Wat gebeurt er met een positief saldo van de parkeergelden? (p. 122)

Antwoord:

Indien de parkeeropbrengsten hoger zijn dan de geraamde opbrengsten worden deze toegevoegd aan de reserve parkeren. Momenteel is deze reserve nihil, met name als gevolg van lagere inkomsten voorgaande jaren door corona.

128. Wat houdt het woord 'deelneming' in Pag. 202?

Antwoord:

Onder deelnemingen vallen de BV's en NV's waarin de gemeente een aandelenbelang heeft en de CV's waarin de gemeente een participatie heeft.

Gemeentebelangen

129. Blz 87/88: Afvalstoffenheffing en rioolheffing is een extra voorziening voor oninbaarheid getroffen. Wordt hier niet alsnog een deel via incassotrajecten van ontvangen? Hoe groot zijn de extra voorzieningen en op basis van de stand eind juni 2023 de verwachte afboekingen?

Antwoord:

Bij de jaarafsluiting wordt op basis van de openstaande posten en ervaringscijfers een inschatting gemaakt van de vorderingen waarvan wij inschatten dat ze oninbaar zijn. Dat is een boekhoudkundige handeling in het kader van de jaarrekening en staat los van onze inspanningen de vorderingen alsnog te innen. Voor alle openstaande vorderingen wordt getracht de vordering zoveel mogelijk te innen. Daar wordt gedurende het jaar op gestuurd. Aan het einde van het jaar wordt een nieuwe voorziening berekend en kan worden beoordeeld in hoeverre de inschatting die voor 2022 is gemaakt juist is. Het is dus niet mogelijk om per de stand van eind juni 2023 inzicht te geven.

130. Blz 90: Wordt bij woningen inderdaad 47% van de vastgestelde WOZ-waarde alsnog verlaagd na bezwaar? Hoe kan het dat dit percentage zo hoog ligt, wat gaat er mis bij de initiële waardevaststelling?

Antwoord:

De gemeente Leeuwarden omvat circa 67.290 woningen, hiervoor is een waarde vastgesteld en de eigenaren van deze woningen hebben een WOZ-beschikking 2022 ontvangen. Er is tegen de WOZ-waarde van 1.462 woningen bezwaar gemaakt en uiteindelijk is 47% van deze bezwaren gegrond verklaard. Dat houdt in dat 687 (afgerond) woningen in eerste instantie niet juist zijn gewaardeerd op een totaal aantal van 67.290 woningen. Dit is een percentage van 1,02% op het totale woningenbestand. Van de overige 98,98% woningen is de waarde initieel juist vastgesteld.

131. Blz. 88: 2.2.1h Parkeerbelasting De inkomsten uit parkeerbelasting zijn ruim € 660.000 lager dan begroot. In het 1 e kwartaal was dit nog als gevolg van de coronapandemie (€ 440.000). Daarnaast zijn er minder opbrengsten uit parkeren, onder andere door meer autoluwe gebieden. Wordt dit effect meegenomen in het onderzoek naar uitbreiding autoluwe gebieden?

Antwoord:

Ja.

132. Tabel 63 Belastingcapaciteit. In 2022 is toegezegd te vergelijken met het Fries gemiddelde i.p.v. het landelijk gemiddelde. Helaas is dit niet gebeurd. Hoe verhoudt de belastingcapaciteit zich tot het Fries gemiddelde?

Antwoord:

Er zijn verschillende manieren denkbaar om het Fries gemiddelde te berekenen. De meest simpele variant (de som van de gemiddelde woonlasten van alle Friese gemeenten delen door het aantal Friese gemeenten) geeft gemiddelde woonlasten van € 778. De belastingcapaciteit komt dan uit op 96,7%.

133. Blz. 110: Van de 45 extra banen per 2024 zijn er vanaf 2016 in totaal 23 plaatsen gerealiseerd. De invulling is blijven steken en blijft een uitdaging, ondanks de inspanningen die zijn verricht. Hoe komt dit?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 114.

134. Pag 103

Damwand Dokkumer Ee vernieuwd bij Havankpark

Hoeveel heeft dat gekost?

En moeten wij dat als gemeente betalen? Het is provinciaal water.

Antwoord:

De vervanging van de damwanden welke in eigendom van de gemeente zijn heeft € 272.000 gekost.

Financieel hoofdstuk

CDA

135. pagina 210-211: Budgetoverheveling. Op pagina 211 staat o.a. Project Buurtgezinnen Leeuwarden, Laaggeletterdheid. Maar waar gaat dat geld naar toe? En wat is Project Buurtgezinnen?

Antwoord:

Buurtgezinnen is een preventief initiatief in het sociaal domein. Voor overbelaste gezinnen wordt een steungezin in de buurt gezocht. Dit steungezin ontlast ouders en biedt extra aandacht en liefde aan de kinderen. Op deze manier proberen we te voorkomen dat problemen verergeren en kinderen er de dupe van worden. Buurtgezinnen zorgt er door de inzet van een steungezin voor, dat kinderen kunnen (blijven) opgroeien in hun eigen gezin. Aangezien opgroeiende kinderen gebaat zijn bij continuïteit, streeft Buurtgezinnen naar langdurige relaties tussen gezinnen.

In 2022 zijn we begonnen met de voorbereidingen voor een proeftuin met Stichting Buurtgezinnen in Leeuwarden Oost. Helaas is het niet gelukt om daadwerkelijk te starten in 2022, vandaar dat het budget voor deze proeftuin is overgeheveld naar de begroting 2023. Op 15 februari 2023 is de aftrap geweest voor de proeftuin Buurtgezinnen en loopt de proeftuin.

136. Onderaan lees je nog: Toekomstperspectief Caraïbische Nederlanders. Waar gaat dat geld naar toe?

Antwoord:

De raad is via een informerende brief d.d. 18 april 2023 geïnformeerd over de laatste ontwikkelingen in de aanpak rondom Caribische Nederlanders. In deze brief werd onder andere toegelicht dat de stichting Huntu is ontmanteld. Op dit moment worden er gesprekken gevoerd om te komen tot een vervolgaanpak, welke partij of partijen deze aanpak kunnen uitvoeren en als gevolg een subsidie kunnen aanvragen.

137. Skills in de stad op blz. 222, hier staat 1.365. Waart is dit voor? Wij menen dat het nog steeds niet is gerealiseerd, klopt dit?

Antwoord:

Voor het project Skills in de stad heeft gemeente Leeuwarden een speciale uitkering 'Tijdelijke huisvesting kwetsbare jongeren' aangevraagd bij het Rijk. Deze is toegekend en hiervoor is een voorschotbedrag ontvangen.

Deze specifieke uitkering moet worden uitgegeven aan pand gebonden kosten. Het project Skills in de stad is inderdaad nog niet gerealiseerd, daarom is de uitkering nog gereserveerd.

Forum voor democratie

138. In de Balans is een Algemene Reserve weergegeven van 53 miljoen per ultimo 22 (p.197), maar in het Raadsvoorstel p.2 staat dat de AR eind 2022 23,5 miljoen is. Waar is die 30 miljoen gebleven?

Antwoord:

Het verschil betreft de € 30 miljoen voor de recent in de raad besproken 3 nieuwe fondsen (1. Klimaat, energie en biodiversiteit € 10 miljoen), 2. Maatschappelijke vernieuwing, inclusief preventie, sport en cultuur € 15 miljoen en 3. Strategische ontwikkeling, inclusief innovatie, stedelijke vernieuwing en mobiliteit € 15 miljoen). In de balans is dit bedrag terecht nog niet verwerkt, dat gebeurt namelijk per 1-1-2023. In het raadsvoorstel en ook in de paragraaf weerstandsvermogen wordt op de 'vrije' stand van de Algemene Reserve gedomd. Die is gebaseerd

op de financiële positie die voor de begroting 2023 is vastgesteld en aangevuld met enkele mutaties die het gevolg zijn van de eerste wijziging van de begroting 2023.

Gemeentebelangen

139. Inzake het resultaat: De afboeking van gebouw De Skalm betekent een boekhoudkundig verlies, maar in hoeverre kan dit in komende jaren worden gecompenseerd door waardeinstijgingen?

Antwoord:

Het betreft een pand dat niet in eigendom is van de gemeente. Eventuele waardeinstijgingen zijn voor de gemeente niet van invloed.

140. Welke aparte brief wordt bedoeld inzake de afwikkeling van de vennootschapsbelasting 2016-2022 die een additioneel verlies heeft opgeleverd van circa 2 mln? Hoe is de verdeling van de extra last over de exploitatie van de parkeergarage en de reservering voor de mogelijke belastbaarheid van reclameactiviteiten?

Antwoord:

Er volgt binnenkort een informerende brief aan de raad. Er is geen gedetailleerde berekening opgesteld van de verdeling van de Vpb-last tussen reclame en parkeren. Een grofmazig berekening laat zien dat de Vpb-last in de jaarrekening 2022 voor € 700.000 betrekking heeft op reclame en voor het overige deel op parkeren.

141. De algemene reserve (AR) is 23,5 mln waarbij het operationele risico op 5,5 mln is gewaardeerd. Wat betekent het dat de kans hierop 100% is, betekent dit dat deze kosten zich zullen voordoen en de AR daarmee zal dalen naar 18 mln (nog boven minimum 15 mln)? Of moet inderdaad worden vermenigvuldigd met de zekerheidsfactor van 1,5 waardoor het risico 8,3 mln wordt en daarmee de AR zal dalen naar 15,2 mln?

Antwoord:

De risico's met een kans van 100% zullen zich voordoen in 2023. Dat is nu al zeker. In 2023 zal in de financiële positie van de gemeente Leeuwarden voor de begroting 2024 hier rekening mee worden gehouden en daarmee van invloed zijn op de algemene reserve. De zekerheidsfactor van 1,5 is voor deze twee risico's niet meer van toepassing.

142. Voor het Cambuurstadion wordt een lening verstrekt van 14 mln, waarbij aangegeven wordt dat de gemeente hierbij een maximaal risico loopt van 9,25 mln. Van Wijnen staat garant voor het verschil ad 4,75 mln gedurende de eerste 10 jaar. De reserve stadion bedraagt 4,5 mln. Betekent dit dat hier op lange termijn een tekort kan ontstaan als Cambuur door tegenvallende EBITDA niet aan de rente- en aflossingsverplichtingen kan voldoen?

Antwoord:

Dat klopt inderdaad. Zo lang de lening loopt is dat een risico. Maar door op verschillende manieren zekerheden te verwerven, zoals recht van hypotheek en via Van Wijnen pandrecht op tv gelden, wordt het risicoprofiel zoveel als mogelijk verlaagd.

143. Inzake het Cambuurstadion wordt gesproken over additionele kosten voor herinrichting van de openbare ruimte van 0,7 mln en nog te verwachten kosten van 2 mln, voorts de claim inzake de teruglevering van grond van het WTC en de aanleg van een parkeerterrein ad 1,1 mln. Wat zijn nu de totale kosten in 2022 en in de ramingen voor 2023 en verdere jaren en wat zijn de investeringen? Hoe ziet de business case inclusief al deze kosten en investeringen eruit voor de gemeente? € 1.1 mln afwaardering WTC-terrein. Hierover is de gemeente toch nog in onderhandeling?

Antwoord:

De kosten voor de gemeente hebben betrekking op de herinrichting van de openbare ruimte. Op de investering voorzien wij op dit moment een overschrijding van het krediet van € 2,7 mln. In het boekjaar 2022 is de investering die gepleegd is op grond dat mogelijk terug geleverd moet worden, afgewaardeerd met € 1,1 mln. Als gevolg van de afwaardering van de investeringen is de verwachte overschrijding op het krediet nu nog € 1,6 mln. WTC heeft op dit moment de vordering op teruglevering van de grond opgeschort tot april 2024. Via de brief van 30 mei j.l. bent u hierover geïnformeerd.

144. Pag 181

Fysiek nadeel. € 5.295.000

Afwaarderen Wtc € 1.200.000

Afwaarderen Skalm € 2.000.000

Verschil € 2.095.000

Waar is het verschil gebleven?

Antwoord:

Het verschil betreft de inkomstenoverdracht aan BV Sport. Deze inkomstenoverdracht was nog niet geactualiseerd waardoor op lasten en baten een verschil is ontstaan. Per saldo geen nadeel.